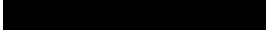

Okresní soud v Prachaticích
Pivovarská 3
383 18 Prachatice
ID DS: iurabu8

sp. zn. 1 C 310/2023

V dne 07.08.2026

Naše č.j.

ŽÁDOST O POSKYTNUTÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB.

Vážení,

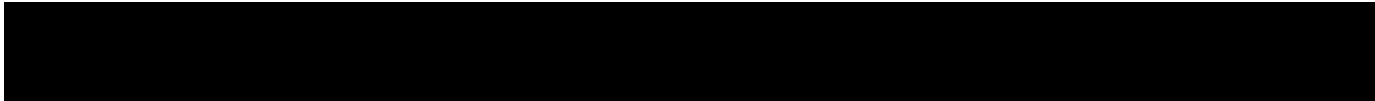
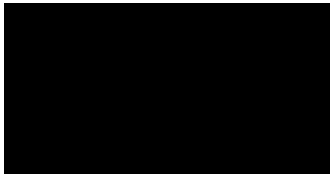
obracíme se na vás jako žadatel ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), tímto podle § 13 a § 14 InfZ žádá o poskytnutí následujících informací.

Žádáme o poskytnutí elektronických kopií všech pravomocných rozhodnutí vydaných v soudním řízení vedeném u **Okresního soudu v Prachaticích pod sp. zn. 1 C 310/2023**, a to jak rozhodnutí soudu prvního stupně, tak rozhodnutí soudu druhého stupně (odvolacího soudu), včetně případných opravných, doplňujících nebo měnících rozhodnutí. Není-li z poskytnuté kopie patrné datum právní moci, žádám současně o sdělení data, kdy jednotlivé rozhodnutí nabylo právní moci.

Požadované informace žádám poskytnout v elektronické podobě, přednostně ve formátu PDF, prostřednictvím datové schránky žadatele. Případná zákonná omezení práva na informace žádám uplatnit pouze v nezbytném rozsahu postupem podle § 12 InfZ.

Pokud by některé z požadovaných rozhodnutí nebylo rozsudkem a povinný subjekt měl za to, že jeho poskytnutí brání § 11 odst. 4 písm. b) InfZ, žádám o poskytnutí všech požadovaných rozsudků a ve zbývajícím rozsahu o vydání rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti podle § 15 InfZ.

S pozdravem

OKRESNÍ SOUD V PRACHATICÍCH

Pivovarská 3, 383 18 Prachatice

tel.: 388 305 111, fax: 388 305 154, e-mail: podatelna@osoud.ptc.justice.cz, IDDS: iurabu8

NAŠE ZNAČKA: Si 70/2026

VAŠE ZNAČKA:

DNE: 11. srpna 2026

Vážený pan

Vážený pane [REDAKCE],

k Vaší žádosti ze dne 7. 8. 2026 o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, poskytuji rozhodnutí vydaná v řízení vedeném u Okresního soudu v Prachaticích pod sp. zn. 1 C 310/2023, a to

- rozsudek Okresního soudu v Prachaticích ze dne 20. 3. 2025, č. j. 310/2023-453, částečně zrušen a částečně změněn rozhodnutím odvolací soudu, rozsudek nenabyl právní moci,
- rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 12. 2025, č. j. 19 Co 1250/2025-496, který nabyl právní moci dne 7. 1. 2026
- usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 1. 2026, č. j. 19 Co 1250/2025-517, které nabylo právní moci dne 3. 2. 2026.

Dne 14. 4. 2026 byl spis předložen Nejvyššímu soudu ČR k dovolání žalovaného.

S pozdravem

Mgr. Milada Trůblová
místopředsedkyně soudu

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Prachaticích rozhodl soudcem Mgr. Davidem Neradem ve věci

žalobkyně:

██████████, IČO ██████████
sídlem ██████████, ██████████

proti

žalovanému:

██████████, narozený ██████████
bytem ██████████, ██████████
zastoupený advokátem ██████████, ██████████
sídlem ██████████, ██████████

o zaplacení 10 000 000 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žaloba, kterou se žalobkyně domáhá zaplacení částky 10 000 000 Kč, **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **je povinna** zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení ve výši 647 410,50 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalovaného.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhá zaplacení částky 10 000 000 Kč z titulu ručitelského prohlášení učiněného žalovaným ve prospěch žalobkyně. Žalobkyně přitom konstatovala, že na základě několika úvěrových smluv poskytla finanční prostředky společnosti ██████████ (dále jen „dlužnice“). Žalovaný zajistil závazky dlužnice, jelikož je jejím jediným akcionářem a členem správní rady. Mezi žalobkyní a dlužnicí byla dne ██████████ uzavřena smlouva o investičním úvěru č. ██████████ (dále jen „smlouva o investičním úvěru“) s tím, že její nedílnou součástí jsou podmínky pro úvěrové produkty Raiffeisenbank a. s. Na základě této smlouvy poskytla žalobkyně dlužnici účelový investiční úvěr do maximální výše 50 000 000 Kč, přičemž dlužnice byla povinna použít zajištěný úvěr výhradně k financování kupní ceny za nabytí akcií emitovaných právní předchůdkyní dlužnice, společností ██████████. Zajištěný úvěr byl čerpán dlužnicí ve dvou tranších na základě žádostí ze dne ██████████, a to ve výši 1 000 000 EUR a

Shodu s prvopisem potvrzuje Adéla Kůsová.

26 015 000 Kč. K zajištění dluhu dlužnice ze smlouvy o investičním úvěru vystavil žalovaný ve prospěch žalobkyně dne [redacted] ručitelské prohlášení s tím, že za dluhy dlužnice ručí do výše 10 000 000 Kč nebo ekvivalentu této částky v cizí měně. Rozsah ručení se nesnižuje částečnou úhradou zajištěného úvěru, ke které stejně nedošlo. Vystavení ručitelského prohlášení žalovaného bylo mimo jiné podmínkou čerpání zajištěného úvěru dle článku IV písm. m) smlouvy o investičním úvěru. Žalobkyně mimo zajištěného úvěru poskytla dlužnici na základě rámcové smlouvy na úvěrové bankovní produkty číslo [redacted] ze dne [redacted] úvěrový rámec do maximální výše 30 000 000 Kč (dále jen „revolvingový úvěr 1“). Dlužnice čerpala revolvingový úvěr 1 na základě žádosti ze dne [redacted] ve výši 1 218 000 EUR s datem splatnosti [redacted]. Protože revolvingový úvěr 1 nebyl dlužnicí k datu splatnosti uhrazen (a nebyl splacen ani k dnešnímu dni), došlo prodlením s jeho úhradou k závažnému porušení smlouvy (závažné skutečnosti) ve smyslu článku XIII.1 písm. a) úvěrových podmínek. Na základě rámcové smlouvy na úvěrové bankovní produkty číslo [redacted] ze dne [redacted] poskytla žalobkyně dlužnici úvěrový rámec do maximální výše 15 000 000 Kč (dále jen „revolvingový úvěr 2“). Dlužnice čerpala revolvingový úvěr 2 na základě žádosti o čerpání ze dne [redacted] ve výši 13 500 000 Kč s datem splatnosti [redacted]. Ani tento úvěr nebyl dlužnicí k datu splatnosti ani později uhrazen, a došlo tedy k dalšímu závažnému porušení smlouvy. Dlužnice byla dne [redacted] vyrozuměna o porušení smlouvy o investičním úvěru (vzniku závažných skutečností ve smyslu článku XIII.1 písm. c) a s) úvěrových podmínek – zhoršení finanční situace a podstatná negativní změna. Přestože byla dlužnice vyzvána k nápravě závažných skutečností, nedošlo k úhradě splatných revolvingových úvěrů 1 a 2, ani k nápravě závažných skutečností, ani v dodatečné lhůtě, a proto žalobkyně ke dni [redacted] v souladu s ustanovením článku XIII.2 písm. e) úvěrových podmínek prohlásila veškeré dluhy dlužnice ze smlouvy o investičním úvěru za okamžitě splatné a vyzvala dlužnici k úhradě zajištěného úvěru s tím, že k tomuto dni činil dluh ze smlouvy o investičním úvěru na základě prvního čerpání částku 909 982,13 EUR (přepočteno kurzem 24,390 Kč za Euro na částku 22 194 464,15 Kč) a na základě druhého čerpání činil dluh částku 23 933 966,47 Kč. Poslední úhrada splátek zajištěného úvěru byla provedena dne [redacted]. Dlužnice ničeho neuhradila ani na výzvu ze dne [redacted], a dluh tedy výrazně převyšuje rozsah ručení 10 000 000 Kč. Žalobkyně doplnila, že smlouvou bylo vyloučeno dispozitivní ustanovení § 2021 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, a žalovaný byl tedy povinen plnit na první výzvu žalobkyně, aniž by žalobkyně byla povinna písemně vyzvat dlužnici ke splnění dluhu. Žalobkyně přesto dlužnici k plnění vyzvala. Stejně tak byl vyzván k plnění rovněž žalovaný výzvou ze dne [redacted], a to nejpozději do 10 dnů od doručení výzvy, která mu byla doručena dne [redacted], lhůta tedy uplynula dne [redacted].

2. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasí, jelikož vůbec nedošlo k řádnému vzniku závazku dlužnice, protože žalobkyně nebyla oprávněna zesplatnit dluhy z úvěrové smlouvy s ohledem na neplatnost příslušných ustanovení úvěrových podmínek. I pokud by příslušná ustanovení úvěrových podmínek byla shledána jako platná, nebyla žalobkyně oprávněna zesplatnit dluh ze smlouvy o investičním úvěru, nýbrž pouze dluhy ze smluv o revolvingových úvěrech. Žalovaný především uvádí, že zesplatnění dluhu dlužnice bylo provedeno v rozporu se sjednaným smluvním rámcem, a to vzhledem k neúčinnosti ustanovení článku XV.2 úvěrových podmínek a neplatnosti článku XIII.1 písm. a) a ve spojení s článkem XIII.2 písm. e) úvěrových podmínek. Žalovaný v tomto směru odkazuje na ustanovení § 1801 občanského zákoníku, jelikož ustanovení o plošném zesplatnění dluhů z různých smluv odporuje obchodním zvyklostem a v zásadě poctivého obchodního styku. Žalovaný rovněž trvá na neplatnosti citovaných ustanovení pro jejich zvláštní nevýhodnost, aniž je pro to rozumný důvod. Dlužníku totiž v důsledku bagatelního opomenutí hrozí následky likvidační povahy. I pokud by uvedena ustanovení byla shledána jako platná, bylo by podle nich možné zesplatnit pouze dluhy z té konkrétní smlouvy, u které došlo k porušení povinností. Uvedená smluvní ustanovení hodnotí žalovaný rovněž jako odporující

ustanovením § 8 a § 433 občanského zákoníku. Žalovaný konečně odepírá žalobkyni plnění s odkazem na ustanovení § 2022 občanského zákoníku, jelikož žalobkyně zavinila, že pohledávka nemohla být uspokojena dlužnicí. V tomto směru žalovaný odkazuje na neobvyklost jednání žalobkyně a jeho rozpornost s dřívější praxí stran, kdy se žalobkyně v případě prodlení nikdy neuchýlila k plošnému zesplatnění dluhů. Konkrétní skutečnosti vedoucí k znemožnění plnění dlužnicí spatřuje žalovaný v účelovém snížení úvěrového rámce kontokorentního úvěru v [REDAKCE], které pro dlužnici znamenalo zcela zásadní zásah podstatně ovlivňující její další fungování, dále pak vypovězení faktoringové smlouvy v [REDAKCE], v jehož rámci bylo dlužnici znemožněno prodávat zboží jejím nejvýznamnějším zákazníkům, dále pak určení nestandardně krátké doby čerpání revolvingových úvěrů v [REDAKCE], kdy běžnou dlouhodobou praxí stran bylo to, že úvěry byly vždy automaticky prodlouženy o 30 dnů, zatímco v tomto případě žalobkyně stanovila splatnost 10 dnů. Dlužnice byla rovněž podstatně zasažena odepřením čerpání zbývajících částí kontokorentního úvěru v [REDAKCE], přičemž žalovaný trvá na tom, že sjednaný smluvní rámec mu umožňoval využít prostředky z kontokorentního úvěru k úhradě jeho jiných závazků vůči žalobkyni. V důsledku popsanych nedůvodných a nepoctivých kroků bylo dlužnici znemožněno závazek splnit.

3. Po provedeném dokazování zjistil soud následující skutkový stav.

4. Ze smlouvy o investičním úvěru č. [REDAKCE] se podává, že mezi žalobkyní a dlužnicí byla dne [REDAKCE] uzavřená smlouva o investičním úvěru do maximální celkové výše 50 000 000 Kč, a to výhradně k financování celé kupní ceny za nabytí 25 kusů kmenových akcií emitovaných společností [REDAKCE]. Mezi podmínkami čerpání úvěru je mimo jiné sjednání ručiteleského prohlášení investora na částku 10 000 000 Kč, uzavření zástavní smlouvy k akciím emitovaným klientem, dále uzavření smlouvy o zřízení zástavního práva k pohledávkám z vkladů na účtech, uzavření dohody o podřízení upravitelství pohledávek investora vůči klientovi splacení pohledávek banky vůči klientovi, a dále zřízení zástavního práva k pohledávkám z kupní smlouvy. Úroková sazba byla ohledně tranše 1 sjednána ve výši 5,26 % ročně a ohledně tranše 2 ve výši 8,63 % ročně. V článku IX dlužnice potvrdila, že si je vědoma toho, že je vázána nejen smlouvou, ale i všemi povinnostmi obsaženými v úvěrových podmínkách i ve všeobecných obchodních podmínkách. Mezi dalšími sjednanými povinnostmi dlužnice byla povinnost prostřednictvím účtů vedených u žalobkyně provádět veškerý svůj platební styk. Oprávněna otevřít účet u jiné banky byla dlužnice pouze s předchozím písemným souhlasem žalobkyně.
5. Z podmínek pro úvěrové produkty Raiffeisenbank a. s. soud zjistil následující: v článku II obsahujícím definici pojmů a výkladová pravidla je uvedeno, že *smlouva znamená každou smlouvu o úvěru (včetně každé smlouvy o kontokorentním úvěru, smlouvy o revolvingovém úvěru a smlouvy o investičním úvěru), jakož i smlouvu o úvěrovém rámci a/nebo smlouvu o poskytnutí jiných bankovních produktů, jejíž obsah je zčásti určen výslovným odkazem na tyto úvěrové podmínky, a to včetně úvěrových podmínek, Všeobecných obchodních podmínek a veškerých jejich dalších příloh, součástí, změn a dodatků.*

Z článku XIII.1 vyplývá, že závažnou skutečností se rozumí mimo jiné to, že:

- a) *klient nesplnil kterýkoliv svůj splatný peněžitý dluh v souvislosti se smlouvou v den jeho splatnosti;*
- c) *klient nebo garant vykáže zhoršení finanční situace, které dle opodstatněného názoru banky ohrožuje návratnost úvěru či řádné a včasné splnění jiných peněžitých dluhů klienta vůči bance;*
- k) *klient nebo jakýkoliv člen skupiny nebo garant nesplnil jakýkoliv ze svých splatných dluhů vůči bance (neuvezených v písmenu a) tohoto článku XIII.1 úvěrových podmínek) či jiné finanční instituci nebo vyhlásil platební neschopnost nebo v poměrech klienta, jakéhokoliv člena skupiny nebo garanta nastaly takové změny, které podle důvodného názoru banky znamenají nepříznivé ovlivnění schopnosti klienta splácet poskytnutý úvěr nebo jiné peněžité dluhy klienta vůči bance;*

Shodu s prvopisem potvrzuje Adéla Kůsová.

- s) *došlo ke skutečnosti nebo souboru skutečností, které znamenají podstatnou změnu podmínek, oproti těm, za nichž byla smlouva uzavřena, nebo nastala jakákoliv další závažná skutečnost, které mohou mít dle opodstatněného názoru banky výrazný nepříznivý vliv na ekonomickou či finanční situaci klienta či garanta, hodnotu jeho majetku a schopnost nebo možnost dostát svým povinnostem ze smlouvy (například nastanou pro banku nepříznivé změny ve vlastnické struktuře nebo ve složení statutárních orgánů, managementu či dozorčí rady klienta nebo člena skupiny), a to včetně uzavření smlouvy podstatné pro podnikání klienta (například smlouva o tiché společnosti, smlouva o výhradním obchodním zastoupení, smlouva o společnosti a podobně) bez předchozího písemného souhlasu banky.*

Podle článku XIII.2 písm. e) je banka v případě vzniku závažné skutečnosti oprávněna prohlásit dluh klienta týkající se splacení úvěru, včetně příslušenství, jakož i další dluhy klienta ze smlouvy nebo v souvislosti s ní za okamžitě splatné.

Podle článku XV.2 vylučuje použití ustanovení § 1799 a § 1800 občanského zákoníku týkající se adhezních smluv.

6. Ze žádosti o čerpání ze dne [REDAKCE] soud zjistil, že dlužnice požádala o čerpání částky 1 milion EUR a částky 26 015 000 Kč na základě smlouvy o investičním úvěru.
7. Z ručitelského prohlášení vystaveného žalovaným dne [REDAKCE] soud zjistil, že žalovaný se zavázal uspokojit pohledávky ze smlouvy o investičním úvěru, pokud dlužnice nesplní řádně a včas své peněžité dluhy vůči žalobkyni vyplývající ze zajišťované smlouvy nebo vzniklé v souvislosti s ní včetně jejich příslušenství, a to všechny pohledávky, které dosud vznikly a které budou vznikat až do 31. 1. 2032. Na základě ručitelského prohlášení jsou dluhy zajištěny do výše 10 000 000 Kč nebo ekvivalentu této částky v cizí měně. Rozsah ručení se nesnižuje částečnou úhradou zajištěných dluhů, zůstávají-li zajištěné dluhy nesplněny ve výši, v jaké jsou zajištěny ručením. Žalovaný současně prohlásil, že byl seznámen s obsahem a podmínkami zajišťované smlouvy a zajištěných dluhů. Stejně tak bylo ujednáno, že ručitel je povinen plnit na první výzvu banky, aniž by byla banka povinna předtím písemně vyzvat dlužnici. Současně byla vyloučena aplikace ustanovení § 1799 a § 1800 občanského zákoníku týkající se smluv uzavíraných adhezním způsobem na toto ručitelské prohlášení.
8. Z rámcové smlouvy na úvěrové bankovní produkty č. [REDAKCE] se podává, že mezi žalobkyní a dlužnicí byla uzavřena smlouva, na základě které se žalobkyně zavázala poskytnout dlužnici úvěrový rámec do výše 30 000 000 Kč, výhradně za účelem financování svých provozních potřeb. Smlouva byla uzavřena dne [REDAKCE]. Klient se ve smlouvě zavázal dodržovat nejen ustanovení smlouvy, nýbrž i povinnosti obsažené v úvěrových podmínkách a ve všeobecných obchodních podmínkách.
9. Dne [REDAKCE] byla uzavřena rámcová smlouva na úvěrové bankovní produkty č. [REDAKCE], na jejímž základě se žalobkyně zavázala poskytnout dlužnici úvěrový rámec do maximální celkové výše 15 000 000 Kč.
10. Z dodatku č. 13 rámcové smlouvy na úvěrové bankovní produkty ze dne [REDAKCE] uzavřeného dne [REDAKCE] vyplývá, že žalobkyni byl dlužnici poskytnut úvěrový rámec do maximální celkové výše 33 000 000 Kč.
11. Z příslušných žádostí o čerpání soud zjistil, že dlužnice čerpala revolvingový úvěr ve výši 30 milionů Kč dne [REDAKCE] se splatností [REDAKCE], následně ve výši 5 milionů Kč dne [REDAKCE] se splatností [REDAKCE], ve výši 15 milionů Kč dne [REDAKCE] se splatností dne [REDAKCE]. Dále na základě žádosti o čerpání ze dne [REDAKCE] (č. listu 260) dlužnice čerpala revolvingový úvěr v částce 1 120 000 EUR dne [REDAKCE] s datem splacení [REDAKCE] a na základě žádosti o čerpání ze dne [REDAKCE] dlužnice čerpala revolvingový úvěr ve výši 15 000 000 Kč dne [REDAKCE] s datem splacení [REDAKCE].

Shodu s prvopisem potvrzuje Adéla Kůsová.

12. E-mailem ze dne [REDACTED] sděluje zaměstnanec dlužnice [REDACTED], že je intenzivně pracováno na změnách uvnitř společnosti vzhledem ke změněné situaci na trhu a na navrácení zpět do zisku. Během dubna 2023 bylo ukončeno množství pracovních poměrů a k 31. 5. je dohodnuto ukončení spolupráce s některými manažery, čímž by mělo být uspořeno cca 0,8 milionu Kč.
13. V e-mailu ze dne [REDACTED] potvrzuje žalovaný ukončení cca 10 pracovních poměrů v dubnu 2023 a dále oznamuje probíhající interní změnu procesů tak, aby se dlužnice maximálně soustředila na „banální prodej“ a odsunuty o několik měsíců byly rozvojové aktivity mající efekt až po delší době. Žalovaný dále deklaruje, že objem prodeje za první čtvrtletí je stále vyšší než v letech 2020 až 2021. Dle žalovaného dlužnici dobehly pouze přebujelé osobní náklady a přeskladnění v očekávání dalšího růstu.
14. Současně se z e-mailové komunikace na č. listu 220–243 spisu podává, že dlužnice od května do října 2023 komunikovala se žalobkyní ve věci své hospodářské situace.
15. Z e-mailové komunikace mezi žalovaným a zaměstnanci žalobkyně z období přelomu června a července roku 2023 (založeno na č. listu 140–152 spisu) se podává, že již v tomto období byla řešena zhoršená ekonomická situace dlužníka, přičemž žalovaný zde deklaruje schopnost zvládnutí krizové situace, avšak odmítá i s ohledem na již stávající angažovanost další navyšování osobního ručení za závazky dlužnice. Současně žalovaný konstatuje, že snížení limitu kontokorentu na 15 000 000 Kč způsobí dlužnici na přelomu 7. a 8. měsíce zásadní platební neschopnost.
16. E-mailem ze dne [REDACTED] oznamuje žalovaný zaměstnancům žalobkyně, že za účelem přípravy na nejhorší scénář došlo k přecenění skladových položek na novou cenu, za kterou by byly rychle prodejné na komoditním trhu, přičemž reálná hodnota skladu takto vyšla na částku 81 000 000 Kč. Žalovaný dále sděluje, že vytvořil neužší tým loajálních kolegů schopných během maximálně 7 měsíců (tedy do května 2024) tento sklad prodat, popřípadě z článků montovat konečné produkty. Podmínkou ovšem je, že firma nesmí být v úpadku, ani se tak jevit. Mzdové náklady by vycházely na cca 1 450 000 Kč měsíčně a další nutná režie byla vyčíslena na 1,3 milionu Kč. Očekávan byl zisk cca 1 000 000 Kč měsíčně z montáží úložišť. Stávající hodnota úvěrů u žalobkyně k tomuto dni činila cca 106 000 000 Kč, přičemž do května 2024 deklaroval žalovaný schopnost splatit cca 45 až 50 000 000 Kč.
17. E-mailem ze dne [REDACTED] byl žalobkyni zaslán návrh smlouvy o dočasném uspořádání právních vztahů pro stabilizační období (term sheet – viz č. listu 155), který obsahoval návrh omezení pro stabilizační období (do 31. 12. 2024), návrh dalších restrukturalizačních opatření navazujících na opatření již provedená spolu s návrhem na splácení současných dluhů ve stabilizačním období s tím, že z 80 % měly být hrazeny dluhy vůči žalobkyni.
18. Podle pracovního vstupní analýzy vypracované společností [REDACTED], dlužnice ke dni 1. 11. 2023 vykazovala naplnění pouze jednoho znaku úpadku ve formě platební neschopnosti, a to plurality věřitelů, jelikož dlužnice k datu 1. 11. 2023 neevidovala žádné peněžité pohledávky po dobu delší než 30 dnů po lhůtě splatnosti. Dle analýzy tak u dlužnice v tuto chvíli nemělo být dáno riziko jejího úpadku ve formě platební neschopnosti. Dále bylo konstatováno, že dlužnicí poskytnuté podklady předpokládají podstatnou ztrátu tržní hodnoty zásob dlužnice tvořících její stěžejní aktivum oproti účetní (pořizovací hodnotě). Indikativní posouzení předlužení ke dni 31. 8. 2023 současně nebylo možné uzavřít se závěrem, že by byla dlužnice předlužena, jelikož signálem předlužení je zpravidla záporný vlastní kapitál, který dlužnice nevykazuje. Přestože dlužnice nevykazovala znaky úpadku, bylo lze zejména z finančního plánu na rok 2024 předpokládat, že se její finanční situace bude zhoršovat, což mohlo vyústit i v úpadkovou situaci.

19. Z žádostí o čerpání ze dne 24. 10. 2023 soud zjistil, že dlužnice čerpala na základě rámcové smlouvy č. [REDACTED] o revolvingový úvěr v částce 13 500 000 Kč s datem čerpání [REDACTED] a datem splacení [REDACTED].
20. Ze žádosti o čerpání ze dne [REDACTED] vyplývá, že dlužnice požádala o čerpání revolvingového úvěru ve výši 1 218 000 EUR a 13 500 000 Kč se splatností dne [REDACTED].
21. Z dopisu žalobkyně ze dne [REDACTED] vyplývá, že dlužnici bylo oznámeno odmítnutí akceptace žádostí o čerpání úvěru ve výši 1 218 000 EUR a 13 500 000 Kč s ohledem na vznik závažných skutečností na straně dlužnice.
22. Z oznámení o vzniku závažné skutečnosti a přijetí opatření ze dne [REDACTED] soud zjistil, že dlužnice byla bankou informována o vzniku závažné skutečnosti ve smyslu článku XIII.1 písm. c) úvěrových podmínek spočívající v podstatném zhoršení ekonomické situace dlužníka, zejména pak vykazování ztrát a nedostatečné tvorbě zdrojů pro splacení úvěru. Žalobkyně sdělila, že dlužnici zasláná smlouva o dočasném uspořádání právních vztahů pro stabilizační období neodpovídá v žádném ohledu výsledku osobního jednání žalobkyně a dlužnice a nereflktuje deklarovaná stanoviska banky. Banka proto byla nucena návrh smlouvy odmítnout. Žalobkyně v této souvislosti dlužnici odepřela čerpání úvěru dle rámcové smlouvy na úvěrové bankovní produkty ze dne 21. 4. 2015 č. [REDACTED].
23. Z výzvy k úhradě dluhu ze dne [REDACTED] vyplývá, že žalobkyně vyzvala dlužnici k úhradě dluhů ze smluv o revolvingovém úvěru vzniklých na základě čerpání ze dne [REDACTED] ve výši 1 218 000 EUR a 13 500 000 Kč, jelikož tyto dluhy nebyly k datu splatnosti dne [REDACTED] splaceny. Tím dle žalobkyně došlo ke vzniku závažné skutečnosti ve smyslu článku XIII.1 písm. a) úvěrových podmínek.
24. E-mailem ze dne [REDACTED], se žalovaný obrátil na žalobkyni s dotazem o sdělení dalšího postupu ohledně běžného fungování firmy, jelikož účet č. [REDACTED] pro běžný platební styk byl po jednostranném zesplatnění kontokorentu zablokován. Tato skutečnost znamená hrozbu značných škod pro dlužnici (zadržování zboží od přepravců, poplatky za skladování v přístavu, smluvní penále z faktur po splatnosti, odchod důležitých externistů, přerušení montáže bateriových packů, blokáce mobilních telefonů, e-mailových služeb, kampaní na prodej zboží). Žalovaný proto navrhl, aby dlužnici byla vydána jedna platební karta k druhému účtu č. [REDACTED], a aby na tento účet byla ze zablokovaného účtu převedena hotovost ve výši alespoň 500 000 Kč s tím, že by byl vždy předem zasílán seznam plateb k odsouhlasení. V odpovědi na uvedený e-mail sděluje zaměstnanec žalobkyně [REDACTED], že s ohledem na trvající důvody pro odepření čerpání kontokorentního úvěru není možné jakkoliv převádět prostředky ze zablokovaného účtu.
25. Z oznámení o vzniku závažné skutečnosti a přijetí opatření ze dne [REDACTED] se podává, že žalobkyně oznámila dlužnici, že s ohledem na oznámení ze dne [REDACTED] o vzniku závažných skutečností ve smyslu článku XIII.1 písm. c) a s) úvěrových podmínek, jakož i s ohledem na závažné skutečnosti ve smyslu článku XIII.1 písm. a) úvěrových podmínek (nesplacení revolvingových úvěrů) přijala žalobkyně opatření ve formě zesplatnění veškerých dluhů ze smlouvy o investičním úvěru a rovněž z rámcové smlouvy na úvěrové bankovní produkty ze dne [REDACTED] za okamžitě splatné a rovněž opatření nevyplácet dlužnici ani žádné třetí osobě peněžní prostředky ze čtyř účtů dlužnice vedených žalobkyní. Oznámení o vzniku závažné skutečnosti bylo dle příslušné doručky doručeno dlužnici dne [REDACTED].
26. Dne [REDACTED] zaslal žalovaný žalobkyni e-mailem druhou verzi návrhu splacení závazků dlužnice, avšak e-mailem ze dne [REDACTED] byl tento návrh žalobkyní odmítnut pro zásadní rozpor s jí navrhovaným plánem postupného splacení úvěrové expozice zaslaným dne [REDACTED].

27. Žalovaný byl vyzván ke splnění svého ručitélského závazku výzvou ze dne [REDACTED], která mu dle přiložené dodejky byla doručena dne [REDACTED].
28. Dne [REDACTED] dlužnice podala insolvenční návrh pro hrozící úpadek, který měl být dle návrhu řešen reorganizací. Usnesením ze dne [REDACTED], č. j. [REDACTED], zjistil Městský soud v Praze (dále jen „insolvenční soud“) hrozící úpadek dlužnice. Z insolvenčního rejstříku se dále podává, že návrh na povolení reorganizace byl následně vzat zpět a na majetek a dlužnice byl insolvenčním soudem prohlášen konkurs, který stále probíhá.
29. Ze smlouvy o budoucím postupování pohledávek č. [REDACTED] uzavřené dne [REDACTED] (dále jen „faktoringová smlouva“) soud zjistil, že mezi žalobkyní a dlužnicí byla uzavřena smlouva o úplatném postupování pohledávek dlužnice za jejími odběrateli na žalobkyni.
30. Z přípisu ze dne [REDACTED] vyplývá, že faktoringová smlouva byla podle článku XVII.4 Obecných podmínek žalobkyně vypovězena s výpovědní lhůtou jednoho měsíce počínající běžet prvním dnem následujícího po měsíci, v němž byla výpověď doručena.
31. V e-mailu ze dne [REDACTED] sděluje žalovaný žalobkyni, že v důsledku výpovědi faktoringové smlouvy se dlužnicí velice ztíží a zpomalí možnost prodeje zboží, jelikož jde o stálé zákazníky, kteří těžko akceptují změnu platebních podmínek na předplatby a zároveň ani dlužnice není v pozici, že by si mohla dovolit posílat ze skladu zboží bez zajištění platby. V e-mailu zaslaném pracovníkům dlužnice žalovaný téhož dne konstatuje, že došlo k výpovědi faktoringové smlouvy a všechny faktury vystavované na zákazníky budou tedy bez zajištění. Žalovaný dále konstatuje, že faktoring sloužil pouze jako pojištění pohledávek, nikoliv řešení Cash flow. Taktéž v článku 2.8 vyplývá, že úplata za jakoukoliv pohledávku za odběratelem uvedeným v seznamu odběratelů bude hrazena jednou platbou vždy do tří bankovních pracovních dnů po uhrazení příslušné pohledávky bance odběratelem. Pro odstranění pochybností banka a klient podpisem smlouvy potvrzují, že klient nemá na základě této smlouvy ve vztahu k jakékoliv postoupené pohledávce nárok na zaplacení zálohy ve smyslu obecných podmínek a ustanovení obecných podmínek odkazující na zálohu se pro účely této smlouvy neuplatní.
32. Ve vztahu k žalovaným tvrzenému rozdílnému přístupu žalobkyně k řešení porušení smluvních podmínek ze strany dlužnice soud z přípisu ze dne [REDACTED] zjistil, že dlužnice byla upozorněna na porušení podmínek smlouvy o kontokorentním úvěru a dalších smluv z titulu nesplnění smluvních kovenantů, protože doba obratu zásob překročila smluvní hodnotu 85 dní. V dopisu ze dne [REDACTED] vysvětluje žalovaný nedodržení ekonomických ukazatelů tak, že zhoršení ukazatele obrátky zásob není způsobeno nižšími prodeji či stárnutím skladu, nýbrž naopak včasnou reakcí na rostoucí poptávku po bateriích Winston, v důsledku čehož byl meziročně zvýšen obrat o 13 000 000 Kč. Žalobkyně dle e-mailu ze dne [REDACTED] považovala toto vyjádření za dostačující.
33. Bývalý finanční ředitel dlužnice [REDACTED] vypověděl, že obchodní model dlužnice na sebe vázal poměrně výrazně vysoké finanční objemy, bez kterých se v podstatě nedal provozovat. Zboží se nakupovalo převážně v Číně, a tudíž zde byl delší objednávkový cyklus a dlužnice potřebovala úvěrování od banky. V roce 2022 se zvýšil obrat dlužnice i její zisk, avšak na přelomu let 2022 a 2023 došlo vlivem geopolitických událostí k celosvětovému zabrždění trhu, přičemž došlo ke snížení ceny komodit, se kterými dlužnice obchodovala, a na počátku roku 2020 společnost měla vyšší než obvyklé množství zásob, což na sebe vázalo větší finanční prostředky, kterých se společnost v potřebném množství nedostávalo. Společnost však měla jasně stanovený plán, jak situaci vyřešit. Součástí tohoto plánu bylo co nejrychlejší vyprodání zásob. S ohledem na délku objednávkového cyklu došlo k tomu, že v době, kdy objednané položky začaly přicházet dlužnici, došlo k útlumu na trhu. Společnost měla tedy na počátku roku 2023 větší zásoby, než by potřebovala. Svědek dále vypověděl, že se domnívá, že se žalobkyni přestalo líbit, že dlužnice v prvním pololetí 2023 vykazovala ztrátu, a začala proto tlačit na splácení úvěrů. Svědek rovněž

vedl, že obchodní model společnosti nemohl bez úvěrového financování fungovat. Dále svědek konstatoval, že hospodářský výsledek a úspěch z předchozích let dostatečně kryl špatné výsledky roku 2023.

34. Ve vztahu ke snížení čerpání kontokorentu z 33 milionů Kč na 15 milionů Kč od [REDACTED] svědek sdělil, že toto snížení bylo avizováno pouze krátkou dobu dopředu a bylo zdůvodněno tím, že kontokorent nebyl čerpán, a tudíž jej dlužnice nepotřebuje. Svědek toto vnímal jako iracionální a nepřátelský krok, který započal směřování k úpadkové situaci dlužnice. Snížení kontokorentu mělo na společnost nepříznivý vliv, avšak dlužnice se s ním vypořádala.
35. Pokud jde o revolvingové úvěry, byly dlužnicí takzvaně obnovovány zhruba po měsíci tak, že finanční ředitel vždy podal žádost na obnovení revolvingových úvěrů, což fungovalo až do října 2023, kdy žalobkyně svědkovi sdělila, že obnovu revolvingového úvěru povolí pouze na 10 dnů a pak se uvidí. Svědek tedy spatřoval dvě možnosti, buď že se 3. 11. 2023 pojede dál, nebo banka bude chtít úvěr splatit. Když k zesplatnění došlo, nedisponovala společnost finančními prostředky k tomu jej v tak krátké lhůtě okamžitě splatit. S ohledem na obchodní model společnosti tento krok banky znamenal pro dlužnici konec.
36. Co se týče faktoringových smluv, vypověděl svědek, že faktoring dlužnici sloužil k pojištění pohledávek dlužnice za jejími většími zákazníky z tuzemska a za zahraničními zákazníky, přičemž výpověď faktoringové smlouvy pro dlužnici znamenala, že nebyla s těmito zákazníky nadále schopná obchodovat, jelikož jednak neměla jistotu úhrady pohledávek a zákazníci na druhé straně nebyli ochotni přistoupit na to, aby platili dopředu. Dle názoru svědka nemohla mít žalobkyně z výpovědi žádný prospěch, nemohla se žádným způsobem dostat takto zpět ke svým penězům.
37. Pokud jde o pojištění pohledávek dlužnice, pak svědek vypověděl, že pohledávky měly tři typy splatnosti, 7, 14 a 30 dnů (30 dnů pouze výjimečně) s tím, že faktoring sloužil dlužnici k tomu, že v případě neuhrazení faktury mohla u pojišťovací společnosti žádat o pojistné plnění. K uplatnění takového nároku došlo pouze jednou.
38. K dotazu na to, zda po ze zesplatnění revolvingových úvěrů bylo reálné, aby byly k tomuto datu zaplacený, svědek uvedl, že s ohledem na jejich výši a rovněž zablokování účtu a výpověď faktoringu to ze dne na den nebylo možné.
39. Svědek dále uvedl, že bankou nikdy nebyl upozorněn na možnost plošného zesplatnění všech úvěrů. Naopak se domnívá, že banka si musela být vědoma toho, že je plošné zesplatnění znamená okamžitý konec společnosti. Svědek byl za celou dobu svého působení u společnosti po dobu delší než 10 let zvyklý, že potíže byly řešeny konsenzuálně a nikoliv jednostranně jako v tomto případě.
40. Co se týče jednotlivých čerpání revolvingového úvěru, pak dlužnice zřídila pro žalobkyni zástavní právo nad skladovými zásobami.
41. Bývalý předseda představenstva a generální ředitel dlužnice [REDACTED] vypověděl, že na počátku roku 2023 došlo k výraznému ochlazení trhu se solárními panely a bateriemi, na kterém se dlužnice pohybovala, protože v Číně došlo k výraznému zlevnění produktů nakupovaných dlužnicí, což dlužnici velmi negativně ovlivnilo, jelikož již měla nakoupeno a na cestě velké množství zboží za původní ceny, což dlužnici ve vztahu ke konkurenci poškodilo. Dlužnice na uvedenou situaci reagovala a snižovala své náklady (propouštění zaměstnanců) a snažila se vyprodat zásoby. Celou situaci vždy komunikovala se žalobkyní, která byla jejím dlouhodobým partnerem, a dlužnice se proto snažila být vždy transparentní. V létě roku 2023, kdy již existoval plán na nákup nového zboží, byl tento plán znemožněn v důsledku snížení úvěrového rámce z 33 milionů na 17 milionů Kč. Plány proto dlužnice přehodnotila, což opět komunikovala se žalobkyní. Chování banky v této době vnímal svědek jako iracionální a destruktivní. Co se týče zkrácení doby splatnosti revolvingových úvěrů na 10 dní, pak svědek předpokládal, že po dalších

10 dnech bude úvěr zase prodloužen s tím, že jde zřejmě o krizové řízení ze strany banky. Po zesplatnění revolvingových úvěrů již svědek neviděl cestu k tomu, aby úvěry mohly být splaceny v řádném termínu splatnosti. Svědek dále uvedl, že pokud by pokračovalo financování stejným tempem jako doposud, nebyla by dlužnice schopná zaplatit veškerou úvěrovou angažovanost ke konci března roku [REDACTED], a proto dle návrhu opatření mělo být stabilizační období prodlouženo do konce roku 2004. Co se týče faktoringu, pak svědek uvedl, že fungoval jako pojištění pohledávek společnosti. K využití pojištění nedošlo. Za příčiny úpadku dlužnice označil svědek primárně snížení financování ze strany banky, jelikož, pokud by k němu nedošlo, měli ve společnosti vymyšleno, jak dále postupovat; současně však připustil, že dlužnice byla na externím financování žalobkyní zcela závislá a nemohla bez něj fungovat. Svědek dále dovozuje, že začátek potíží spočíval v ochlazení trhu a geopolitické změně v Číně, kdy se Čína rozhodla vyrábět více zboží, začala zlevňovat, což vyvolalo výkyv a chaos na trhu. Tyto potíže by však dlužnice byla schopna řešit.

42. Bývalý obchodní ředitel dlužnice [REDACTED] vypověděl, že faktoring dlužnice využívala jako benefit pro své zákazníky, na jehož základě mohla dlužnice umožnit odběr zboží na fakturu (na splatnost) a co se týče ukončení faktoringu, pak její svědek za hřebíček do rakve dlužnice, jelikož její největší klienti najednou nebyli ochotni nakupovat zboží. Pokud by nedošlo ke ztrátě faktoringu, byla by dlužnice dle svědka schopna při tehdejšímu stavu skladu vygenerovat nižší desítky milionů korun jeho prodejem v řádu 10 dnů.
43. Z úvěrových obchodních podmínek společnosti Československé obchodní banky, a.s., soud zjistil, že jako případ porušení je zde mimo jiné kvalifikováno prodlení klienta se splacením jakéhokoli dluhu vůči bance trvající déle než 5 pracovních dnů [článek 17 písm. b)]. Podle článku 17 písm. g) je případem porušení rovněž prodlení klienta s plněním zákonných či smluvních závazků vůči státu, zdravotní pojišťovně nebo vůči jakékoli bance. Pro případ porušení je banka dle článku 18 oprávněna písemně prohlásit všechny peněžité dluhy klienta vůči bance z poskytnutého úvěru za splatné v den uvedený oznámení banky.
44. Z produktových obchodních podmínek pro úvěry UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., se podává, že za závažné porušení smlouvy o úvěru a jiné závažné skutečnosti se bez ohledu na příčinu jejich vzniku považuje mimo jiné to, že se klient dostane do prodlení s úhradou splátky úvěru, úroků nebo jakékoli jiné částky, kterou je povinen bance uhradit. Podle článku 10.1 je banka pro případ závažného porušení smlouvy o úvěru nebo jiné závažné skutečnosti podle článku 9 mimo jiné oprávněna prohlásit veškeré dlužné částky za okamžitě splatné.
45. Z úvěrových podmínek pro fyzické osoby podnikatele a právnické osoby Komerční banky, a.s., soud zjistil, že podle článku 13.1 se za případ porušení považuje prodlení (článek 13.1.1), dále pak i to, že klient poruší jakoukoliv smluvní nebo jinou právní povinnost ve vztahu k jakékoli třetí osobě, nebo jakoukoliv povinnost vyplývající z jiné smlouvy uzavřené mezi klientem a bankou, nebo se jakákoliv peněžité povinnosti klienta podle jakékoli smlouvy uzavřené s třetí osobou stane nebo je prohlášena za splatnou před jejím původním datem splatnosti (článek 13.1.6). Podle článku 13.3 je banka v případě porušení mimo jiné podle písm. c) prohlásit veškeré dluhy klienta ze smlouvy za splatné.
46. Z obchodních podmínek České spořitelny, a.s., pro poskytování úvěru, bankovních záruk a akreditiv vyplývá, že za případ porušení se dle článku 9.1 písm. b) považuje skutečnost, že se klient dostal do prodlení s úhradou kteréhokoli peněžitého dluhu vůči bance vzniklého na základě smlouvy nebo kterékoliv jiné smlouvy uzavřené s bankou. Pokud nastane případ porušení, je banka podle článku 9.2.1 písm. b) oprávněna nesplatné dluhy klienta vůči bance vzniklé ze smlouvy nebo v souvislosti s ní prohlásit za okamžitě splatné. Podle článku 12.11.1 je obchodními podmínkami mimo jiné vyloučeno použití ustanovení § 1799 a § 1800 občanského zákoníku.

47. Z článku 31 písm. d) všeobecných produktových podmínek Moneta Money Bank, a.s., se podává, že případem prodlení je i to, že se klient ocitne v prodlení se splněním jakékoliv pohledávky banky nebo pokud je proti klientovi zahájen soudní výkon rozhodnutí nebo exekuční řízení. Následkem případu porušení je podle článku 32 písm. a) oprávnění banky prohlásit svým rozhodnutím kteroukoliv pohledávku za klientem za ihned splatnou.
48. Podle článku 7 bodu 1 všeobecných smluvních podmínek pro úvěr v různých měnách společnosti Fio banka, a.s., má banka právo vypovědět předčasně smlouvu v případě, že dlužník bude porušovat jiné povinnosti vyplývající z úvěrové smlouvy. Podle článku 5 odst. 1 písm. b) se účinností vypovědi stane úvěr předčasně splatným.
49. Podle článku 2.13.1 obchodních podmínek pro úvěrové obchody Banky CREDITAS a.s. se za podstatné porušení smlouvy považuje mimo jiné to, že se klient dostane do prodlení s úhradou jakéhokoliv svého splatného peněžitého dluhu vůči bance vyplývajícího z uzavřeného úvěrového obchodu [písm. b)], klient poruší jakoukoliv povinnost vůči bance stanovenou mu zejména v odstavci 2.12 obchodních podmínek či ve smlouvě o úvěru nebo smlouvách uzavřených na jejím základě, přičemž pokud dojde k podstatnému porušení smlouvy, má banka podle článku 2.13.2 písm. c) má banka právo prohlásit peněžité dluhy klienta vyplývající ze smlouvy za okamžitě splatné.
50. Podle podmínek pro užívání úvěru společnosti Air Bank, a. s., může banka požadovat předčasné splacení všech úvěrů v případě, že klient je v prodlení se splacením jakékoliv splátky jistiny, úroků či jiných poplatků či příslušenství úvěru nebo je v prodlení s úhradou jakéhokoliv jiného závazku vůči bance (viz kapitola několik bodů k ukončení smlouvy).
51. Z dodatků č. 10, č. 14 a č. 15 rámcové smlouvy na úvěrové bankovní produkty, jakož i z potvrzením o poskytnutí úvěru za účelem importního financování dokumentárního akreditivu ze dne 6. 4. 2023 a 27. 4. 2023 soud nezjistil nic podstatného pro toto řízení.
52. Podle § 2395 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, se smlouvou o úvěru úvěrující zavazuje, že úvěrovanému poskytne na jeho požádání a v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a úvěrovaný se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.
53. Kdo věřiteli prohlásí, že ho uspokojí, jestliže dlužník věřiteli svůj dluh nesplní, stává se dlužníkovým ručitelem. Nepřijme-li věřitel ručitele, nemůže po něm nic žádat (§ 2018 odst. 1 občanského zákoníku).
54. Podle § 2022 občanského zákoníku může ručitel odeprít plnění, pokud věřitel zavinil, že pohledávka nemůže být uspokojena dlužníkem.
55. Ručitel může vůči věřiteli uplatnit všechny námitky, které má proti věřiteli dlužník (§ 2023 odst. 1 občanského zákoníku).
56. Podle § 553 odst. 1 občanského zákoníku nejde o právní jednání, nelze-li pro neurčitost nebo nesrozumitelnost zjistit jeho obsah ani výkladem.
57. Byl-li projev vůle mezi stranami dodatečně vyjasněn, nepřihlíží se k jeho vadě a hledí se, jako by tu bylo právní jednání od počátku (§ 553 odst. 2 občanského zákoníku).
58. Podle § 554 občanského zákoníku se k zdánlivému právnímu jednání nepřihlíží.
59. Kdo jako podnikatel vystupuje vůči dalším osobám v hospodářském styku, nesmí podle ustanovení § 433 odst. 1 občanského zákoníku svou kvalitu odborníka ani své hospodářské postavení zneužít k vytváření nebo k využití závislosti slabší strany a k dosažení zřejmé a nedůvodné nerovnováhy ve vzájemných právech a povinnostech stran.
60. Podle § 1798 odst. 1 občanského zákoníku platí ustanovení o smlouvách uzavíraných adhezním způsobem pro každou smlouvu, jejíž základní podmínky byly určeny jednou ze smluvních stran

nebo podle jejích pokynů, aniž slabší strana měla skutečnou příležitost obsah těchto základních podmínek ovlivnit.

61. Použije-li se k uzavření smlouvy se slabší stranou smluvní formulář užívaný v obchodním styku nebo jiný podobný prostředek, má se za to, že smlouva byla uzavřena adhezním způsobem (§ 1798 odst. 2 občanského zákoníku).
62. Obsahuje-li smlouva uzavřená adhezním způsobem doložku, která je pro slabší stranu zvláště nevýhodná, aniž je pro to rozumný důvod, zejména odchyluje-li se smlouva závažně a bez zvláštního důvodu od obvyklých podmínek ujednávaných v obdobných případech, je doložka neplatná. Vyžaduje-li to spravedlivé uspořádání práv a povinností stran, soud rozhodne obdobně podle § 577 (§ 1800 odst. 2 občanského zákoníku).
63. Odchýlí-li se strany od § 1799 nebo 1800 nebo vyloučí-li některé z těchto ustanovení, nepřihlíží se k tomu. To neplatí pro smlouvy uzavřené mezi podnikateli, ledaže strana prokáže, že doložka uvedená mimo vlastní text smlouvy a navržená druhou smluvní stranou hrubě odporuje obchodním zvyklostem a zásadě poctivého obchodního styku (§ 1801 občanského zákoníku).
64. Na základě zjištěného skutkového stavu a výše uvedených zákonných ustanovení učinil soud následující právní závěry.
65. V řízení není sporné, že dlužnice se žalobkyní uzavřely smlouvu o investičním úvěru, ani to že závazky z této smlouvy byly co do částky 10 000 000 Kč zajištěny ručitelem prohlášením žalovaného, který byl žalobkyní dne [REDAKCE] vyzván k jeho splnění. Žalobkyně se žalovaným se neprou ani o to, že dlužnice dlužné pohledávky převyšující 10 000 000 Kč nezaplatila. Spornou zůstala v první řadě otázka, zda byla žalobkyně oprávněna přistoupit k zesplatnění úvěru. Žalobkyně v dokumentu ze dne [REDAKCE] jako důvod zesplatnění uvádí vznik závažných skutečností ve smyslu článku XIII.1 písm. a), c) a s) úvěrových podmínek (obsah těchto ustanovení je reprodukován v odst. 5 odůvodnění tohoto rozsudku).
66. Pokud jde o písm. c) a s), hodnotí soud tato ustanovení jako neurčitá, a nelze k nim proto ve smyslu ustanovení § 554 občanského zákoníku přihlížet. Je tomu tak proto, že obě ustanovení jsou natolik „gumové“ formulována, že z nich vůbec není možné dovodit konkrétní okolnosti, které by měly naplnění hypotézy těchto ustanovení přivodit. Pokud jde o písm. c), je zde nejprve obsažena zcela neurčitá formulace *zhoršení finanční situace*, aniž by bylo jakkoli blíže specifikováno, co konkrétního je tímto zhoršením míněno, popřípadě o jak podstatné zhoršení má jít anebo jakým způsobem má být návratnost úvěru ohrožena. Nadto je zde možnost zesplatnit vázána na *opodstatněný názor banky*, přičemž není opět zřejmé, jaké kritérium by mělo být zvoleno při posuzování toho, jaký názor banky ještě opodstatněný je a jaký již nikoli. Naopak je zesplatnění ponecháno v podstatě na libovůli jedné (silnější) smluvní strany, a uvedená ustanovení by proto, i pokud by snad nebyla nicotná, musela být shledána neplatnými ve smyslu ustanovení § 433 odst. 1 občanského zákoníku, jelikož by v kombinaci s dalšími ustanoveními (viz níže odst. 67 a 68) bylo nevyhnutelné uzavřít, že žalobkyně formulací těchto ustanovení a jejich vzájemnou kombinací zneužila hospodářské postavení k využití závislosti slabší strany a k dosažení zřejmé a nedůvodné nerovnováhy ve vzájemných právech a povinnostech stran. V této souvislosti je namísto připomenout, že se v případě zesplatnění vždy jedná o zcela zásadní skutečnost mající podstatný vliv na existenci závazku s dopady na slabší smluvní stranu, které mohou být fatální. Žalobkyně přitom vytváří prakticky neomezené pole pro vlastní úvahu, kdy úvěr zesplatnit [obdobně též písm. e) či i) článku XIII.1. Ze stejných důvodů považuje soud za neurčitou (nebo případně odporující ustanovení § 433 odst. 1 občanského zákoníku) i formulaci ustanovení písm. s), tedy oprávnění zesplatnit v důsledku *skutečností nebo souhrnu skutečností, které znamenají podstatnou změnu podmínek, oproti těm, za nichž byla smlouva uzavřena, nebo nastala jakákoliv další závažná skutečnost, které mohou mít dle opodstatněného názoru banky výrazný nepříznivý vliv na ekonomickou či finanční situaci klienta či garanta, hodnotu jeho majetku a schopnost nebo možnost dostát svým povinnostem ze smlouvy*

Shodu s prvopisem potvrzuje Adéla Kůsová.

(například nastanou pro banku nepříznivé změny ve vlastnické struktuře nebo ve složení statutárních orgánů, managementu či dozorčí rady klienta nebo člena skupiny), a to včetně uzavření smlouvy podstatné pro podnikání klienta (například smlouva o tiché společnosti, smlouva o výhradním obchodním zastoupení, smlouva o společnosti a podobně) bez předchozího písemného souhlasu banky.

67. Zbývá tedy posoudit oprávněnost zesplatnění odůvodněnou tím, že dlužnice v den splatnosti neuhradila revolvingové úvěry. Mezi účastníky je totiž nesporné, že tyto úvěry skutečně k datu splatnosti [REDAKCE] nebyly splaceny. Žalobkyně v uvedené skutečnosti spatřuje naplnění důvodu zesplatnění podle ustanovení XIII.1 písm. a) úvěrových podmínek, podle názoru soudu však uvedenému případu odpovídá článek XIII.1 písm. k), avšak uvedená nuance nemá na právní posouzení vliv, jelikož podstatné je, že žalobkyně v oznámení ze dne [REDAKCE] jako důvod zesplatnění výslovně specifikovala mimo jiné prodlení se splacením revolvingových úvěrů, přičemž takové porušení je pod jedno z těchto ustanovení (lhostejno které) podřaditelné. Aplikovat na uvedený případ je však namísto logicky článek XIII.1 písm. k), jelikož článek a) se použije pouze v případě dluhu ze stejné smlouvy. Výkladová ustanovení úvěrových podmínek, na které odkazuje žalobkyně, a formulace, že *smlouva znamená každou smlouvu o úvěru*, dle soudu směřují k tomu, na jaké smluvní vztahy se úvěrové podmínky primárně aplikují a nikoli k tomu, že by se snad slovo *smlouva* mělo vždy vztahovat na všechny smlouvy ve všech souvislostech. O tom, jaký článek je namísto využít, ostatně svědčí nadpisy jednotlivých ustanovení, v případě článku a) je to *Nesplnění splatných peněžitých dluhů ze smlouvy* a u článku k) pak *Nesplnění jiných splatných dluhů vůči bance, platební neschopnost*. Vedle jednostrannosti a neurčitosti lze tedy úvěrovým podmínkám vyčíst rovněž jejich obtížnou srozumitelnost, protože jejich správná aplikace činí problém i žalobkyni. Za zásadní problematickou skutečnost však soud považuje samotné znění článku XIII.1 písm. k) a pokud by snad měl být na daný případ v souladu s argumentací banky aplikován článek XIII.1 písm. a), pak rovněž jeho znění, jelikož v obou případech by mělo být zesplatněním sankcionováno nesplnění jakéhokoliv splatného dluhu klienta (v jedné variantě vůči žalobkyni, ve druhé dokonce vůči jakékoliv finanční instituci). Přestože soud v žádném případě nezpochybňuje racionalitu a potřebnost ustanovení reagujícího na špatnou platební morálku klienta finanční instituce možností zesplatnit dosud nesplatné dluhy, avšak žalobkyni (i ostatními bankami – viz odst. 43 až 50) zvolená forma postrádá jakékoliv opodstatnění a nade vší pochybnost naopak naplňuje hypotézu ustanovení § 433 odst. 1 občanského zákoníku, jelikož využívá závislosti slabší strany k dosažení zřejmé a nedůvodné nerovnováhy ve vzájemných právech a povinnostech stran, kterou lze ilustrovat např. na následujícím jednoduchém příkladu: *klient banky, který má kreditní kartu, úvěr ve výši 500 000 Kč a hypotéku ve výši 5 000 000 Kč vyčerpá prostřednictvím kreditní karty částku 200 Kč, přičemž, byť jinak bradí dlouhodobě, řádně a včas veškeré závazky, zaplatí splátku kreditní karty ve výši 20 Kč o 1 den později*. Žalobkyně by pak dle citovaného ujednání byla oprávněna zesplatnit nejen porušený závazek, nýbrž i úvěr a hypotéku v statisícinásobné výši, aniž by k tomu existoval jakýkoliv rozumný důvod. Není přitom rozhodné, zda by tak skutečně učinila či nikoli. Soud si je samozřejmě vědom skutečnosti, že prodlení dlužnice v daném případě nebylo v žádném případě marginální ba právě naopak, avšak pro posouzení platnosti daného ujednání je podstatný jeho obsah a nikoli způsob následného naplnění podmínek jeho realizace. Žalobkyně by přitom při zachování veškeré odborné péče mohla uvedené ustanovení formulovat méně jednostranným způsobem, aniž by přitom došla jakékoliv újmy. Lze si takto např. představit formulaci, že bude oprávněna zesplatnit, pokud bude prodlení trvat určitý počet dnů (nepůjde o jakkoliv dlouhé prodlení se zaplacením jakkoli bezvýznamné částky) či půjde o konkrétně stanovenou výši částky, se kterou je klient v prodlení (např. ve vztahu k výši dalších závazků) anebo bude žalobkyně oprávněna zesplatnit, bude-li prodlení trvat i přes její výzvu či upozornění atd.
68. Pokud jde o výše uvedený závěr o tom, že žalobkyně (i jiné bankovní instituce) využívá závislosti slabší strany k dosažení zřejmé a nedůvodné nerovnováhy ve vzájemných právech

a povinnostech stran, doplňuje k tomu soud, že nerovnováha ve vzájemných právech a povinnostech stran je nahlédnutím na jednotlivé možnosti zesplatnění zřejmá a byla popsána výše; využití závislosti slabší strany je pak dána tím, že žalobkyně si musela být vědoma, že obchodní model dlužnice je na externím financování závislý (závislost byla prokázána výsledky [redacted]) a v obecnější rovině je rovněž zřejmé, že víceméně jakýkoliv klient banky je slabší stranou a žádá-li o úvěr, bude pravidelně v takovém postavení, že je na externím financování závislý. Ostatně na půjčování peněz je celá podstata bankovníhonictví založena, a bylo by tudíž obtížné argumentovat tak, že nikdo není nucen si půjčovat. Ekonomická realita, byť to nelze považovat za pozitivní, bohužel svědčí o opaku. Jak vyplynulo z úvěrových podmínek jednotlivých bank provedených k důkazu, nemá pak zájemce o bankovní úvěr prakticky jinou možnost, než přistoupit na uvedené či velmi obdobné podmínky. Žalobkyně pak nemůže těžit ze skutečnosti, že se jedná o obvyklou praxi, neboť vytvoření závislosti slabší strany a dosažení zřejmé a nedůvodné nerovnováhy ve vzájemných právech a povinnostech není o nic menším porušením zákonných ustanovení, pokud se jej dopouštějí i ostatní instituce. Ujednání o plošném zesplatnění tedy soud hodnotí jako odporující ustanovení § 433 odst. 1 občanského zákoníku, a tudíž neplatné.

69. Žaloba tedy není důvodná. Nad rámec tohoto podstatného závěru uvádí soud následující.
70. Co se týče námitky žalovaného, že ustanovení o plošném zesplatnění závazků, tedy zesplatnění všech závazků pro prodlení s placením kteréhokoliv z nich (tzv. *cross-default*), odporuje ustanovení § 1800 odst. 2 občanského zákoníku, lze žalovanému v každém případě přisvědčit v tom, že ustanovení čl. XIII.1 písm. a), popřípadě k) podmínek pro úvěrové produkty je pro klienta banky bez rozumného důvodu zvláště nevýhodné ve smyslu ustanovení § 1800 odst. 2 občanského zákoníku (důvody jsou v zásadě popsány výše v odst. 67 a 68). Toho si ostatně byla patrně vědoma sama žalobkyně, když se rozhodla ve svých úvěrových podmínkách vyloučit použití ustanovení o adhezních smlouvách chránících slabší stranu. V ustanovení § 1800 odst. 2 se sice neplatnost dovozuje zejména z toho, *odchyluje-li se smlouva závažně a bez zvláštního důvodu od obvyklých podmínek ujednávaných v obdobných případech*, avšak z užití slova *zejména* lze dovodit, že jde o demonstrativní výčet. Podstatné však je, že aplikace citovaného ustanovení byla vyloučena čl. XV.2 úvěrových podmínek, a závěr o neplatnosti doložky tedy není možné učinit. Ustanovení § 1801 občanského zákoníku totiž stanoví, že *odchýlí-li se strany od § 1799 nebo 1800 nebo vyloučí-li některé z těchto ustanovení, nepřihlíží se k tomu. To neplatí pro smlouvy uzavřené mezi podnikateli, ledaže strana prokáže, že doložka uvedená mimo vlastní text smlouvy a navržená druhou smluvní stranou hrubě odporuje obchodním zvyklostem a zásadě poctivého obchodního styku*. Z úvěrových podmínek jednotlivých bank však plyne, že plošné zesplatnění závazků představuje běžně užívanou doložku, a není tudíž možné dovodit její hrubý rozpor s obchodními zvyklostmi. Tato námitka žalovaného proto není důvodná. K tomu je potřeba doplnit, že smluvní ujednání obsahují jak doložku odchylující se od ustanovení § 1799 a 1800 občanského zákoníku (bez rozumného důvodu zvláště nevýhodné ujednání), tak i doložku užití těchto ujednání vylučující, přičemž dle přesvědčení soudu nelze tato ustanovení interpretovat odděleně. Aby se k ujednání nepřihlíželo, muselo by být v hrubém rozporu s obchodními zvyklostmi, k čemuž v daném případě nedochází, neboť bylo prokázáno, že jde o standardní ustanovení smluvních podmínek bankovních institucí (v tomto směru není relevantní, že k důkazu provedené obchodní podmínky společností O2 a T-Mobile podobné ujednání neobsahují, protože se nejedná o bankovní instituce, a tedy obdobné případy). Samotné vyloučení použití ustanovení o adhezních smlouvách pak zákon u podnikatelů výslovně předpokládá a takové ujednání není v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku. Soud tedy uzavírá, že ustanovení § 1800 odst. 2 občanského zákoníku se na daný případ nepoužije.
71. K odepření plnění žalovaným s odkazem na ustanovení § 2022 občanského zákoníku z důvodu, že žalobkyně způsobila, že pohledávka nemůže být uspokojena dlužnicí, lze uvést, že v řízení bylo prokázáno značné zhoršení hospodářské situace dlužnice primárně způsobené změnami na

celosvětovém trhu, na kterém se pohybovala, a na něž banka reagovala postupným snižováním úvěrového rámce a své úvěrové angažovanosti, přičemž v daném ohledu je rozhodující, zda tak banka činila v souladu se zákonem a smluvními ujednáními. Je tedy především zásadní, zda k zesplatnění investičního úvěru došlo řádně či nikoliv. Pokud ano, nelze postup žalobkyně považovat za důvod, pro který dlužnice nemohla plnit, byť by se její jednání třeba mohlo subjektivně jevit jako destruktivní či nerozumné a nesouladné s dřívější praxí. Příčinou nemožnosti plnit dluh na straně dlužnice by tak byla její absolutní závislost na externím financování, která ji učinila zcela odkázanou na financování bankou a na jejích vnitřních rozhodovacích procesech, tedy vlastní podnikatelské rozhodnutí dlužnice, jímž na sebe vzala velké riziko, které vyústilo až v úpadkovou situaci. Ovšem, jak bylo uvedeno výše, soud dospěl k závěru, že k řádnému zesplatnění vůbec nedošlo a otázka podílu žalobkyně na platební neschopnosti dlužnice se tím znovu může dostat do popředí (pokud by bylo v budoucnu odstoupeno platně), avšak s ohledem na to, že k závěru o nedůvodnosti žaloby postačí zjištění, že investiční úvěr nebyl zesplatněn, soud se touto otázkou dále nezabýval.

72. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 142 odst. 1 občanského soudního řádu. Žalovanému, který měl ve věci plný úspěch, přiznal soud náhradu účelně vynaložených nákladů, které sestávají z odměny zástupce za 11 úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, vyjádření k žalobě, účast na jednání, účast na třech jednáních, jež trvala déle než 2 hodiny, vyjádření ve věci samé ze dne 9. 10. 2024 a 12. 12. 2024) po 48 300 Kč podle ustanovení § 7 bodu 6 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátního tarifu), z 8 tzv. režijních paušálů po 300 Kč podle ustanovení § 13 odst. 4 advokátního tarifu za úkony učiněné do 31. 12. 2024 a ze 3 režijních paušálů ve výši 450 náležejících k úkonům právní služby učiněným po 1. 1. 2025, kdy došlo k novelizaci advokátního tarifu. Celkem tedy náhrada nákladů činí 535 050 Kč. Žalovanému soud přiznal i náhradu odpovídající 21 % DPH ve výši 112 360,50 Kč. Žalovanému soud samostatně nepřiznal odměnu za vyjádření ve věci samé ze dne 8. 11. 2024 a 14. 1. 2025, jelikož tato podání souhrnně honoruje v rámci podání ze dne 9. 10. 2024, resp. 12. 12. 2024, neboť jde v obou případech o vyjádření žalovaného učiněná v mezidobí mezi jednáními rozložená do více samostatných podání. Závěrečné vyjádření je pak honorováno v rámci odměny za účast na posledním jednání, jehož předmětem byl právě pouze přednes závěrečných vyjádření. Cestovné ani náhradu za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby žalovaný nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím Okresního soudu v Prachaticích.

Nebude-li podle tohoto rozsudku řádně a včas plněno, může se oprávněný domáhat soudního výkonu rozhodnutí či exekuce.

Prachatice 20. března 2025

Mgr. David Nerad v. r.
soudce

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Jursíka a soudkyně JUDr. Ivety Jiříkové a Mgr. Ing. Martiny Lacinové ve věci

žalobkyně: [redacted] IČO [redacted]
sídlem [redacted], [redacted]

proti
žalovanému: [redacted] narozený [redacted]
bytem [redacted], [redacted]
zastoupený advokátem [redacted]
sídlem [redacted], [redacted]

pro 10 000 000 Kč, o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Prachaticích ze dne 20. 3. 2025, č. j. 1 C 310/2023-453,

takto:

- I. Návrh žalovaného na přerušení řízení **se zamítá**.
- II. Řízení **se částečně zastavuje** pro 166 076,36 Kč a v tomto rozsahu se rozsudek soudu prvního stupně zrušuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje Alberte Matys.

- III. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku v odstavci I. ohledně částky 9 833 923,64 Kč **mění** tak, že žalovaný je povinen žalobkyni 9 833 923,64 Kč do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů ve výši 3 000 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

- Okresní soud zamítl v plném rozsahu žalobu, kterou se žalobkyně domáhala na žalovaném zaplacení částky 10 000 000 Kč (výrok I.), o náhradě nákladů řízení rozhodl tak, že žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému 647 410,50 Kč (výrok II.). Žalobkyně se domáhala vůči žalovanému zaplacení částky 10 000 000 Kč s příslušenstvím z titulu ručitelského prohlášení, které žalovaný vystavil ve prospěch žalobkyně k zajištění dluhů společnosti [REDACTED] (dále jen „dlužnice“) ze smlouvy o investičním úvěru. Žalobkyně tvrdila, že dlužnice řádně a včas nesplnila své splatné peněžité dluhy, žalobkyně proto v souladu se smluvními podmínkami zesplatnila veškeré dluhy ze všech úvěrových smluv (investiční úvěr, revolvingové úvěry) a vyzvala žalovaného jako ručitele dluhu z investičního úvěru k plnění do výše ručitelského limitu 10 000 000 Kč. Žalovaný namítal neúčinnost a neplatnost některých ujednání úvěrových podmínek, nesprávnost plošného zesplatnění dluhů, tedy doložky tzv. *cross-default*, umožňující žalobkyni zesplatnění všech úvěrů při prodlení dlužnice s úhradou splátek jen jednoho z nich, jakož i odeprání plnění dle § 2022 občanského zákoníku pro zavinění věřitele na nemožnosti dlužnice uspokojit pohledávku. Žalobkyně popsala smluvní vztah tak, že dne [REDACTED] uzavřela s dlužnicí smlouvu o investičním úvěru č. [REDACTED] do maximální výše 50 000 000 Kč, přičemž čerpání proběhlo ve dvou tranších (1 000 000 EUR a 26 015 000 Kč), a že žalovaný současně téhož dne vystavil ručitelské prohlášení do výše 10 000 000 Kč (resp. ekvivalent v cizí měně), s povinností ručitele plnit na první výzvu banky; v průběhu roku 2023 dlužnice čerpala též revolvingové úvěry, které v [REDACTED] nesplatila, načež žalobkyně oznámila vznik závažných skutečností a přistoupila k zesplatnění.
- Žalovaný nárok neuznal a bránil se tím, že žalobkyně nebyla oprávněna k plošnému zesplatnění podle ujednání úvěrových podmínek, která jsou dle jeho názoru neurčitá, zvláště nevýhodná bez rozumného důvodu a odporují zásadě poctivého obchodního styku; dále namítal, že i kdyby byla doložka platná, lze zesplatnit jen závazky z té konkrétní smlouvy, u níž došlo k porušení (nikoli ze smlouvy o investičním úvěru pro prodlení s revolvingovými úvěry), a že žalobkyně svým postupem (snížení kontokorentu, výpověď faktoringu, zkrácení obvyklé doby čerpání) sama zavinila příčinu, proč dlužnice nemohla své dluhy uhradit, a proto ručitel může plnění odeprít.
- Po provedení dokazování soud prvního stupně zjistil následující skutkový stav. Mezi žalobkyní a dlužnicí byla dne [REDACTED] uzavřena smlouva o investičním úvěru do celkové výše 50 000 000 Kč, s čerpáním podle dvou žádostí z [REDACTED] (1 000 000 EUR a 26 015 000 Kč). Současně žalovaný vystavil ručitelské prohlášení do výše 10 000 000 Kč, včetně ujednání o plnění na první výzvu a vyloučení § 1799 a § 1800 OZ. Dále byly mezi žalobkyní a dlužnicí uzavřeny rámcové smlouvy pro revolvingové úvěry (30 000 000 Kč v r. [REDACTED] a 15 000 000 Kč v r. [REDACTED]) a dlužnice je opakovaně čerpala; kritické bylo období [REDACTED] a [REDACTED], kdy dlužnice dne [REDACTED] čerpala 1 218 000 EUR a 13 500 000 Kč se splatností [REDACTED], avšak dne [REDACTED] žalobkyně odmítla akceptovat žádosti o další čerpání a následně oznámila vznik závažných skutečností (1.11. a 13.11.2023) a zesplatnila mimo jiné dluhy ze smlouvy o investičním úvěru; ručitelská výzva žalovanému byla doručena [REDACTED]. Mezitím dlužnice dne 19.11.2023 podala insolvenční návrh pro hrozící úpadek, který byl 18.12.2023 zjištěn,

Shodu s prvopisem potvrzuje Alberte Matys.

a posléze byl na majetek dlužnice prohlášen konkurs. Soud vyslechl bývalé manažery dlužnice (finančního ředitele, předsedu představenstva a obchodního ředitele), jejichž shodná svědectví dokreslila závislost dlužnice na externím bankovním financování, dopady snížení kontokorentního rámce, zkrácení obvyklé obnovy revolvingových úvěrů a výpovědi faktoringu na provozní cash-flow a možnost prodeje zásob; přesto svědci připustili, že tržní podmínky (ochlazení trhu, pokles cen komodit) byly objektivní okolností zhoršení. Soud prvního stupně dále provedl důkazy úvěrovými podmínkami jiných bank (ČSOB, UniCredit Bank, Komerční banka, Česká spořitelna, Moneta, Fio, Banka CREDITAS a Air Bank) a v obecné rovině konstatoval, že pojmy „případ porušení“/„závažné skutečnosti“ a možnost banky prohlásit veškeré dluhy za okamžitě splatné se v praxi objevují široce; tento srovnávací materiál však soud použil nikoli k závěru o konformitě plného plošného zesplatnění, nýbrž jako pozadí k posouzení konkrétních ujednání žalobkyně ve vztahu ke kritériím určitosti, srozumitelnosti a zákazu zneužití silnějšího postavení. Soud prvního stupně dospěl k závěru o neurčitosti některých „závažných skutečností“ podle čl. XIII.1 úvěrových podmínek žalobkyně (zejména písmena c/ a s/), které podle soudu pro svou vágnost a „gumové“ formulace („zhoršení finanční situace“, „podstatná změna podmínek“ dle „opodstatněného názoru banky“) nemohou být způsobitelným podkladem pro zásadní zásah do závazkového vztahu v podobě plošného zesplatnění; k takovým ustanovením soud nepřihlédl pro zdánlivost podle § 554 OZ, resp. pro neurčitost podle § 553 OZ, a doplňkově dovodil, že i kdyby zdánlivost nebyla dána, šlo by o ujednání odporující § 433 odst. 1 OZ (zákaz zneužití postavení podnikatele vůči slabší straně).

4. Jádrem sporu se tak stala otázka, zda bylo možné zesplatnit investiční úvěr jen na základě toho, že dlužnice byla v prodlení s úhradou revolvingových úvěrů splatných [REDACTED]. Žalobkyně odkazovala na čl. XIII.1 písm. a) (nesplnění splatného peněžitého dluhu „ze smlouvy“) a písm. k) (nesplnění „jiných splatných dluhů“ vůči bance), přičemž zdůraznila, že definice „Smlouvy“ v čl. II úvěrových podmínek zahrnuje všechny související úvěrové smlouvy. Soud však vyložil, že systematika a nadpisy jednotlivých ustanovení míří na konkrétní smluvní vztah (písm. a) pro dluhy „ze smlouvy“ – tj. té dané smlouvy; písm. k) pro jiné dluhy vůči bance), a že ani široká definice „Smlouvy“ nemůže postavit na roveň porušení z jiné smlouvy tak, aby bez dalšího odůvodnila plošné zesplatnění investičního úvěru. Zásadní výhradu soud směřoval proti formulaci umožňující sankcionovat nesplnění „jakéhokoli“ dluhu klienta (dokonce vůči jiné finanční instituci) plošným zesplatněním všech závazků, což dle soudu bez rozumného důvodu vytváří zjevnou a nedůvodnou nerovnováhu ve vzájemných právech a povinnostech, a je v rozporu s § 433 OZ; soud pro ilustraci uvedl příklad marginálního prodlení s nepatrnou částkou na kreditní kartě spouštějící zesplatnění hypotéky a velkého úvěru. Na tomto základě soud uzavřel, že ujednání o plošném zesplatnění (*cross-default*) v posuzovaném rozsahu je neplatné, a tudíž k řádnému zesplatnění investičního úvěru nedošlo. V návaznosti na uvedené soud konstatoval, že žalobkyně neprokázala existenci splatného a vymahatelného ručitelského dluhu žalovaného, neboť ručitelský závazek je akcesorický ke zajištěné pohledávce a ta nebyla v okamžiku výzvy ručiteli splatná z titulu řádného zesplatnění. Žaloba byla tudíž nedůvodná. Soud se dále zabýval obrannou argumentací žalovaného podle § 1800 odst. 2 OZ (neplatnost zvláště nevýhodné doložky ve smlouvě uzavřené adhezním způsobem). Přisvědčil, že dotčená doložka je pro klienta zvláště nevýhodná bez rozumného důvodu, nicméně aplikace § 1800 byla v úvěrových podmínkách žalobkyně výslovně vyloučena (čl. XV.2), a pro vztah mezi podnikateli takové vyloučení obecně zákon připouští, ledaže by doložka navržená mimo vlastní text smlouvy hrubě odporovala obchodním zvyklostem (§ 1801 OZ); srovnávací materiál jiných bank neumožnil uzavřít o hrubém rozporu, neboť obdobné *cross-default* ujednání je v bankovní praxi rozšířené. Soud proto § 1800 na daný případ nepoužil; přesto však dospěl k nedůvodnosti žaloby z jiných důvodů (neurčitost/zákaz zneužití postavení). K námitce žalovaného dle § 2022 OZ

(odepření plnění ručitele, zavinil-li věřitel nemožnost uspokojení pohledávky dlužníkem) soud uvedl, že z provedených důkazů plyne objektivní zhoršení situace dlužnice vlivem tržních okolností; zároveň krokům banky (snížování úvěrových limitů, výpověď faktoringu, omezení čerpání) nelze apriorně upřít soulad se smluvním rámcem, pokud by zesplatnění bylo řádné; protože však soud shledal, že k platnému zesplatnění investičního úvěru nedošlo, otázka míry zavinění banky na nemožnosti dlužnice plnit se nestala pro rozhodnutí určující. Okresní soud tak ve výsledku uzavřel, že žalobkyně neprokázala splnění podmínek pro vznik splatného ručitelského dluhu, žalobu zamítl a žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení.

5. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně odvolání, kterým napadá rozsudek v plném rozsahu, jako odvolací důvody uplatňuje důvody podle § 205 odst. 2 písm. c), e) a g) o. s. ř. a navrhuje, aby odvolací soud rozsudek změnil tak, že žalobě zcela vyhoví (v rozsahu po částečném zastavení řízení). Odvolatelka předně vytýká soudu prvního stupně nesprávné právní posouzení věci, jelikož jádrem rozhodnutí je závěr o neplatnosti vybraných ustanovení „Podmínek pro úvěrové produkty Raiffeisenbank a.s.“ (Úvěrových podmínek), zejména čl. XIII.1 písm. a), c) a s) a navazujícího čl. XIII.2, z čehož okresní soud dovodil neúčinnost zesplatnění investičního úvěru reg. č. [REDAKCE] ze dne [REDAKCE]. Odvolatelka namítá, že tato ustanovení jsou v bankovní praxi standardní, nejsou neurčitá ve smyslu § 554 občanského zákoníku a jejich sjednání ani uplatnění nepředstavuje zneužití postavení silnější strany dle § 433 OZ. Dále tvrdí, že soud prvního stupně dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním, když se nevypořádal s prokázaným hospodářským stavem dlužníka, s významem jednotlivých úvěrových smluv pro jeho podnikání a s povahou porušení povinností ze strany dlužnice, přijaté závěry neodpovídají standardům řádné bankovní praxe ani regulatorním požadavkům. Dále tvrdí existenci „jiné vady řízení“, když okresní soud měl rozhodovat nad rámec předmětu sporu a přistoupil k „extrémní“ interpretaci § 433 OZ, spočívající ve faktickém paušálním zpochybnění obdobných klauzulí používaných též jinými bankami, aniž by se držel konkrétního smluvního vztahu mezi účastníky. Odvolatelka rovněž odkazuje na zahájené insolvenční řízení vůči dlužnici, kde žalobce přihlásil mimo jiné předmětnou pohledávku ve výši 10 000 000 Kč z titulu ručitelského prohlášení žalovaného; dlužník ani žalovaný jako věřitel v insolvenčním řízení pohledávky žalobce nikterak nepopřeli. Podle odvolatele jde o významnou indicii potvrzující existenci a důvodnost závazků, jež ručitelské prohlášení kryje. K samotnému zesplatnění investičního úvěru žalobkyně uvádí, že dopisem z [REDAKCE] oznámila dlužnici, že ke dni [REDAKCE] přijala v souladu s čl. XIII.2 písm. e) Úvěrových podmínek opatření spočívající v prohlášení všech dluhů z investiční úvěrové smlouvy za okamžitě splatné, přičemž důvodem bylo naplnění „závažných skutečností“ podle čl. XIII.1 písm. a), c) a s). Doručení tohoto oznámení do sféry dlužnice nebylo v řízení zpochybněno. Definičně odvolatelka připomíná, že termín „Smlouva“ v Úvěrových podmínkách zahrnuje každou smlouvu o úvěru (včetně kontokorentního, revolvingového a investičního), smlouvu o úvěrovém rámci i smlouvy o jiných bankovních produktech, jejichž obsah je určen výslovným odkazem na Úvěrové podmínky, včetně jejich příloh, změn a dodatků. Z toho dovozuje, že pojem „Smlouva“ dopadá i na jiné úvěrové vztahy stejného klienta vůči téže bance, čímž se otevírá možnost „cross-default“ dle čl. XIII.1 písm. a). K čl. XIII.1 písm. a) odvolatelka uvádí, že závažnou skutečností je nesplnění splatných peněžitých dluhů ze Smlouvy; dlužnice byla v prodlení s úhradou dluhů z obou rámcových revolvingových smluv, což v kombinaci s definicí „Smlouvy“ poskytuje bance právo přijmout opatření v čl. XIII.2, mimo jiné prohlásit veškeré dluhy z investiční úvěrové smlouvy za splatné. K čl. XIII.1 písm. c) zdůrazňuje, že závažnou skutečností je zhoršená finanční situace klienta či garanta, která podle opodstatněného názoru banky ohrožuje návratnost úvěru či splnění jiných peněžitých dluhů; podle provedených důkazů byla finanční situace dlužnice ke dni zesplatnění objektivně a zásadně zhoršená a dlužnice sama deklarovala

nemožnost úhrady úvěrů ve lhůtě konečné splatnosti, snižování nákladů a propouštění zaměstnanců. K čl. XIII.1 písm. s) doplňuje, že „podstatná negativní změna“ pokrývá souhrn skutečností znamenajících podstatnou změnu podmínek oproti okamžiku uzavření smlouvy, s výrazně nepříznivým vlivem na ekonomickou či finanční situaci klienta, jeho majetek a schopnost plnit povinnosti; i tato skutková podstata má být naplněna v důsledku prokazatelných změn u dlužnice. Odvolatelka odmítá závěr okresního soudu, že čl. XIII.1 písm. c) a s) jsou neurčitá ujednání, k nimž nelze přihlížet (§ 554 OZ), případně ujednání neplatná (§ 433 OZ), neboť jejich obecnost je funkční a nevyhnutelná vzhledem k povaze úvěrových vztahů a k nutnosti individuální aplikace na konkrétního klienta; vyžadovat předem taxativní výčet všech možných situací by bylo prakticky nemožné a v rozporu s praxí. Odvolatelka dále poukazuje na analogické klauzule závažných událostí v úvěrových podmínkách jiných bank působících v České republice (Česká spořitelna, Komerční banka, ČSOB, UniCredit Bank), čímž podporuje tvrzení, že daný typ ujednání je na trhu standardní, legitimní a nepředstavuje exces vůči klientům; v posuzované věci se navíc jednalo o vztah mezi podnikateli, nikoli spotřebitelský vztah. Provedené důkazy (Term Sheet z 30. 10. 2023 a výpovědi svědků [redacted]) prokazují zásadní zhoršení finanční situace dlužnice, včetně deklarované neschopnosti hradit závazky, redukce nákladů a propouštění. Zároveň nebylo prokázáno, že by zhoršení situace bylo způsobeno jednáním banky či „závislostí“ dlužnice na financování od žalobce. Aplikace § 554 OZ v dané věci není namístě, neboť Úvěrové podmínky je třeba vykládat v kontextu konkrétní smlouvy a konkrétního klienta; klauzule nejsou neurčité samy o sobě, nýbrž jsou určité v rámci smluvního systému, který jejich aplikaci konkretizuje. Klíčovým důvodem zamítnutí žaloby podle soudu prvního stupně měla být neplatnost čl. XIII.1 písm. a) (příp. kl) ve smyslu § 433 odst. 1 OZ; odvolatelka s tím nesouhlasí a akcentuje, že jde o běžné ustanovení o „cross-default“, jež je v podnikatelských úvěrových vztazích legitimní a v daném případě bylo uplatněno přiměřeně, neboť dlužnice byla v podstatném prodlení z jiných úvěrových smluv se žalobcem. K přesnému rozsahu „cross-default“ uvádí, že čl. XIII.1 písm. a) pracuje s definovanou „Smlouvou“ tak, že zahrnuje všechny úvěrové smlouvy klienta vůči bance; nesplnění splatného dluhu ze Smlouvy o revolvingovém úvěru proto zakládá oprávnění přijmout opatření dle čl. XIII.2, včetně zesplatnění dluhů z investiční úvěrové smlouvy. Naproti tomu čl. XIII.1 písm. k) dopadá na jiné splatné dluhy klienta vůči bance z odlišných bankovních produktů (např. debet na běžném účtu, poplatky, faktoring), případně vůči jiné finanční instituci. Odvolatelka zdůrazňuje, že sjednání i uplatnění „cross-default“ samo o sobě nepředstavuje zneužití postavení odborníka ani „získání převahy“ ve smyslu § 433 OZ; uvedené ustanovení sankcionuje pouze zneužití převahy v konkrétním jednání, nikoli samotnou existenci smluvního práva banky reagovat na porušení závazků. V posuzované věci navíc prodlení dlužnice nebylo marginální, nýbrž v řádu desítek milionů korun, což se vymyká přirovnáním soudu k hypotetickým spotřebitelským situacím (např. jednodenní prodlení s kreditní kartou). Ve vztahu ke skutkovým zjištěním okresního soudu polemizuje zejména s tezí o „submisivní roli“ dlužnice vůči bance a o její „závislosti“ na financování žalobce; byla to naopak dlužnice, která zvolila svůj obchodní model s běžnými podnikatelskými riziky a svou činností se dostal do situace, v níž přestala být schopna plnit závazky, zatímco banka na vzniklou situaci reagovala smluvně a zákonně dovoleným způsobem. Odvolatelka označuje za paradoxní závěr okresního soudu, že „forma“ klauzule reagující na špatnou platební morálku postrádá opodstatnění a naplňuje hypotézu § 433 odst. 1 OZ; poukazuje, že soud se zde odklonil od konkrétního vztahu žalobce-dlužnice a fakticky paušalizoval dopady na celou bankovní praxi. Dále namítá, že soud se uchyluje k subjektivním sociálním komentářům („více méně jakýkoliv klient banky je slabší stranou“ apod.) a vyvozuje z nich obecné závěry o neplatnosti „plošného zesplatnění“, čímž se odchyluje od konkrétního předmětu sporu a zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Ohledně „jiných vad řízení“ tvrdí, že přes rozsáhlé dokazování soud pominul

Shodu s prvopisem potvrzuje Alberte Matys.

rozhodné okolnosti (prodlení dlužnice, zhoršení finanční situace, neschopnost plnit závazky) a řešil věc prizmatem spotřebitelského postavení, které se na dlužnici jako podnikatele nevztahuje; v důsledku toho jde o „překvapivé rozhodnutí“.

6. K odvolání žalobkyně se vyjádřil žalovaný, s odvoláním nesouhlasí, napadený rozsudek považuje z hlediska právního posouzení za převážně správný a navrhuje jeho potvrzení. Podle žalovaného odvolání žalobkyně stojí převážně na nespokojenosti s meritorním posouzením věci a na nevhodných hodnotících soudů vůči odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí, nikoli na konkrétních procesních či hmotněprávních vadách. Žalovaný zdůrazňuje, že soud prvního stupně správně vyhodnotil některé části úvěrových podmínek žalobkyně jako neurčité a zneužívající slabší stranu, a tudíž jako neaplikovatelné či neplatné ve smyslu § 433 odst. 1 a § 554 občanského zákoníku. Jádrem sporu podle žalovaného netkví v samotné zhoršené ekonomické situaci dlužníka ani v jeho prodlení, ale v tom, zda žalobkyně řádně zesplatnila dluhy podle konkrétních ustanovení článku XIII úvěrových podmínek, na nichž teprve závisí existence pohledávky vůči ručiteli. Žalovaný polemizuje s tvrzením, že podmínky pro zesplatnění nelze konkretizovat, a odkazuje na existenci objektivních kovenantů a ekonomických ukazatelů, které jsou již v uzavřené smluvní dokumentaci vymezeny (např. EBITDA, nadbytečné cash-flow, limity významných investic). Z dokumentace vyplývá, že úvěrové podmínky samy definují „závažné skutečnosti“ prostřednictvím explicitních kritérií (nedodržení finančních ukazatelů, investice nad 15 % bilanční sumy bez souhlasu banky), což vyvrací názor žalobkyně o neproveditelnosti konkretizace. V reakci na námitku žalobkyně, že test zákonnosti má být aplikován až při konkrétní realizaci ujednání, žalovaný namítá, že obsahová kontrola platnosti ujednání se provádí již k okamžiku uzavření smlouvy a nezávisle na míře následného plnění. Závěry o zdánlivosti a neurčitosti ujednání podle § 553 a § 554 o. z. se týkají samotného textu smluvních doložek, nikoli jejich pozdějšího použití, a přílehavě připomíná rozhodovací praxi odvolacích soudů k neurčitým doložkám. Výslovně se uvádí, že pokud ujednání připouští více možných výkladů, vykládá se v pochybnostech k tíži toho, kdo výraz použil jako první (§ 557 o. z.), což v dané věci dopadá na žalobkyni jako autora úvěrových podmínek. Žalovaný akcentuje, že čl. XIII.1 písm. a) ve spojení s čl. XIII.2 písm. e) opravňuje žalobkyni k zesplatnění pouze dluhů „ze Smlouvy nebo v souvislosti s ní“ ve vztahu k té konkrétní smlouvě, která byla porušena; plošné křížové zesplatnění všech závazků z jiných smluv tak z textu nevyplývá. I kdyby byl přípustitelný širší výklad křížového zesplatnění, je třeba volit výklad méně příznivý pro autora textu, a tedy k tíži banky, neboť úvěrové podmínky sestavila jednostranně žalobkyně. Dále žalovaný uvádí, že žalobkyně ve své komunikaci s dlužníkem nikdy nekonkretizovala, jaké faktické okolnosti naplnily podmínky „zhoršení finanční situace“ či „podstatné změny podmínek“, ale pouze odkazovala na obecné znění doložek. Důležitým bodem je také odlišování posouzení podle § 1800 odst. 2 o. z. (doložky zvláště nevýhodné v adhezních smlouvách) a podle § 1801 o. z. (vyloučení jejich použití v rozporu s obchodními zvyklostmi), které okresní soud dle žalovaného nepřilehavě propojil. Žalovaný namítá, že doložka v čl. XV.2, jež vylučuje použití § 1799 a § 1800 o. z. mezi podnikateli, musí být samostatně poměřena § 1801 o. z. z hlediska obchodních zvyklostí a zásad poctivého obchodního styku; nelze ji „zachránit“ pouhým poukazem na běžnost v bankovní praxi. Pokud žalobkyně poukazuje na zhoršenou ekonomickou situaci dlužníka, žalovaný nepopírá existenci obtíží, avšak zdůrazňuje, že tyto okolnosti samy o sobě nemohou legitimizovat uplatnění neurčité a jednostranné zesplatňovací klauzule. Žalovaný připomíná, že v praxi vztahů mezi bankami a dlužníky bývá při problémech hledáno konsensuální řešení (úprava kovenantů, restrukturalizace), zatímco postup žalobkyně v projednávané věci vybočil ze dřívější praxe s tímto dlužníkem. Skutkově žalovaný staví na svědeckých výpovědích, které prokazují závislost obchodního modelu dlužníka na průběžném externím financování, a dále na tom, že některá opatření žalobkyně (omezování rámců, ukončení faktoringu) obtíže dlužníka významně zesílila. Dále odmítá argument, že okresní soud „spotřebitelsky“ nahlížel na vztah mezi

podnikateli, zdůrazňuje, že § 433 odst. 1 o. z. chrání slabší stranu i v podnikatelských vztazích, pokud je prokázána závislost a dosažení zjevné nerovnováhy. Námitka údajné překročené pravomoci soudu, který se dotýkal i obecnější bankovní praxe, se podle žalovaného míjí, jelikož pro posouzení běžnosti doložek (§ 1801 o. z.) bylo nezbytné konfrontovat úvěrové podmínky s tuzemskými zvyklostmi. K otázce insolvenčního řízení dlužníka žalovaný uvádí, že jeho vedení bylo vzato v potaz, ale nemá vliv na závěr o neexistenci pohledávky v tomto sporu; v opačném případě by navrhoval přerušení řízení z důvodu rizika dvojího plnění a přednosti dlužnického plnění před ručitelským. Obrana žalobkyně, odkazující na „běžnou bankovní praxi“, podle žalovaného nemůže překlenout zjevně neurčité, široké a jednostranné formulace zesplatňovacích klauzulí, jež porušují zákaz zneužití hospodářského postavení odborníka. Základní právní argumentace žalovaného stojí na obsahové kontrole ujednání dle § 433 odst. 1 o. z., na závěrech o zdánlivosti či neplatnosti neurčitých doložek dle § 553 a § 554 o. z. a na pravidle výkladu v pochybnostech k tíži autora textu (§ 557 o. z.). K tomu přistupuje rozlišení mezi posouzením zvláště nevýhodné doložky (§ 1800 odst. 2 o. z.) a posouzením jejího vyloučení (§ 1801 o. z.), které musí být provedeno separátně a ve světle obchodních zvyklostí a zásad poctivého obchodního styku. Je-li namítána vadnost řízení pro „překvapivé“ hodnocení bankovní praxe, žalovaný vysvětluje, že soud toliko ilustroval kontext běžnosti doložek, který je relevantní pro § 1801 o. z., a nevybočil tak z meze pouhého posouzení skutkového a právního rámce věci. Ekonomické argumenty žalobkyně (ohrožení systému řízení rizik) jsou podle žalovaného irelevantní k právní otázce platnosti a použitelnosti konkrétních smluvních ustanovení ve sporu mezi těmito účastníky. Žalovaný navrhl přerušení řízení do skončení insolvenčního řízení vedeného u Městského soudu v Praze, aby nedošlo ke dvojímu plnění a aby byla zachována priorita plnění primárního dlužníka.

7. Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací po zjištění, že odvolání žalobkyně bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou a je přípustné, přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně v plném rozsahu podle § 212 a § 212a odst. 1 o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně je důvodné.
8. Podle § 2395 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen o. z.) platí, že smlouvou o úvěru se úvěrující zavazuje, že úvěrovanému poskytne na jeho požádání a v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a úvěrovaný se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.
9. Podle § 2018 odst. 1 o. z. platí, že kdo věřiteli prohlásí, že ho uspokojí, jestliže dlužník věřiteli svůj dluh nesplní, stává se dlužníkovým ručitelem. Nepřijme-li věřitel ručitele, nemůže po něm nic žádat).
10. Podle § 2022 o. z. platí, že ručitel může plnění odepřít, pokud věřitel zavinil, že pohledávka nemůže být uspokojena dlužníkem.
11. Podle § 433 odst. 1 o. z. platí, že kdo jako podnikatel vystupuje vůči dalším osobám v hospodářském styku, nesmí svou kvalitu odborníka ani své hospodářské postavení zneužít k vytváření nebo k využití závislosti slabší strany a k dosažení zřejmé a nedůvodné nerovnováhy ve vzájemných právech a povinnostech stran.
12. Podle § 1800 odst. 2 o. z. platí, že obsahuje-li smlouva uzavřená adhezním způsobem doložku, která je pro slabší stranu zvláště nevýhodná, aniž je proto rozumný důvod, zejména odchyluje-li se smlouva závažně a bez zvláštního důvodu od obvyklých podmínek ujednaných v obdobných případech, je doložka neplatná. Vyžaduje-li to spravedlivé uspořádání práv a povinností stran, soud rozhodne obdobně podle § 577.
13. Podle § 1801 o. z. platí, že odchýlí-li se strany od § 799 nebo § 1800 nebo vyloučí-li některé z těchto ustanovení, nepřihlíží se k tomu. To neplatí pro smlouvy uzavřené mezi podnikateli,

Shodu s prvopisem potvrzuje Alberte Matys.

leďaže strana prokáže, že dološka uvedená mimo vlastní text smlouvy a navržená druhou smluvní stranou hrubě odporuje obchodním zvyklostem a zásadě poctivého obchodního styku.

14. Žalovaný v průběhu odvolacího řízení podal návrh na přerušlení tohoto řízení do doby pravomocného skončení insolvenčního řízení dlužníka, neboť hrozí nebezpečí dvojího plnění na stejnou pohledávku. Odvolací soud neshledal návrh důvodným, když je zcela běžné, že věřitel současně uplatňuje pohledávku za dlužníkem v nalézacím nebo insolvenčním řízení a současně se domáhá úhrady dluhu vůči ručiteli. Toto vyplývá ze samé podstaty ručení jako závazku akcesorického. Obdobná situace platí pro pohledávku, která má více solidárních dlužníků, i zde je zcela běžné, že se o ní může rozhodovat v několika nezávislých nalézacích řízeních, dokonce i je exekuvovat současně vůči více dlužníkům. Odvolací soud uzavírá, že neshledává žádný důvod přerušovat toto řízení, zvláště když se jedná o řízení nalézací, nikoliv exekuční. Podle názoru odvolacího soudu tento návrh žalovaného odráží jeho motivaci v tomto řízení, když směřuje zjevně k prodloužení tohoto řízení a oddálení doby, kdy žalovaný bude muset plnit svůj ručitel'ský závazek.
15. V průběhu odvolacího řízení vzala žalobkyně žalobu částečně zpět pro částku 166 076,36 Kč, bez bližšího odůvodnění. Protože strana žalovaná nevznesla námitky proti částečnému zastavení řízení v rozsahu částečného zpětvzetí žaloby, postupoval odvolací soud podle § 222a o. s. ř. a řízení v tomto rozsahu částečně zastavil a dosud nepravomocný rozsudek soudu prvního stupně v tomto rozsahu zrušil.
16. Odvolací soud si dále vyžádal doplnění tvrzení žalobkyně ohledně aktuální výše pohledávek za dlužníkem a konkrétně výše pohledávky zajištěné ručitel'ským závazkem žalovaného k ověření, zda nenastala situace, že by ručením zajištěná pohledávka v současné době i bez sporného zesplatnění investičního úvěru dosahovala minimálně částky požadované žalobkyní v tomto řízení, pak by z hlediska procesní ekonomiky bylo nadbytečné řešit spornou otázku zesplatnění. Z odpovědi žalobkyně ze dne 2. 12. 2025 vyplývá, že k této situaci nedošlo.
17. Protože otázka aktuální výše pohledávky zajištěné ručením žalovaného není mezi stranami nesporná, odvolací soud vyzval žalobkyni, aby výši nároku prokázala. Žalobkyně předložila aktualizované mimořádné výpisy z úvěrového účtu týkající se investičního úvěru, z nichž vyplývá, že ke dni 25. 11. 2024 činily jistiny úvěru částku 909 982,13 EUR a 24 161 185,88 Kč. Podle sdělení žalobkyně po tomto datu nedošlo ke snížení dlužných jistin s výjimkou výše zmíněného částečného zpětvzetí žaloby pro 166 076,36 Kč, když žalobkyně v podání obsahujícím částečné zpětvzetí žaloby upřesnila, že aktuální výše dlužných listin činí 909 982,13 EUR a 23 933 966,47 Kč.
18. Odvolací soud neshledal žádné vady řízení před soudem prvního stupně. Argumentace žalobkyně, že soud prvního stupně rozhodoval „zcela nad rámec tohoto sporu“ při závěru o neplatnosti některých ustanovení úvěrových podmínek, je zcela mylná, soud se zde zabýval právní argumentací žalovaného. Též rozsah skutkových zjištění soudu prvního stupně považuje soud odvolací za dostatečný a vychází z těchto zjištění při svých právních úvahách. Neztotožňuje se však s právními závěry soudu prvního stupně.
19. Prvním pochybením soudu prvního stupně je, že při výkladu sporných ujednání úvěrových podmínek provádí pouze výklad objektivní a zcela pomíjí výklad s ohledem na vůli jednajících stran (výklad subjektivní), ačkoli má podle platné právní úpravy prioritu (viz § 556 o. z.). Některé pasáže odůvodnění jsou nejasné, např. zabývá se určitostí ujednání písm. a) a k) v čl. XIII.1 Podmínek pro úvěrové produkty RB a.s. (dále jen „úvěrové podmínky“), ale není jasný jeho závěr, zda je hodnotí jako nejasné či nikoli. Při úvahách o dlužnici jako slabší smluvní straně z důvodu závislosti jejího obchodního modelu na vnějším financování pomíjí podstatnou okolnost, že tento model zvolila dlužnice, nikoli banka. Dále při závěru o „gumovosti“ ujednání

definujících „závažné skutečnosti“ v úvěrových podmínkách nebere v úvahu povahu úvěrových podmínek jako smluvního instrumentu nutně obecné povahy, který se bude aplikovat na všechny úvěrované podnikatele, tedy od drobných živnostníků až po nadnárodní korporace. Pak je obtížné přesně definovat či kvantifikovat konkrétní kritéria (procentní určení míry dluhu k výši úvěru, specifikace a kvantifikace míry zhoršení ekonomické kondice úvěrovaného apod.), která mají platit pro všechny úvěrované podnikatele. Nepřípadný je postup soudu prvního stupně, který ze své (z hlediska bankovní praxe) laické pozice „vymýšlí“ správnou podobu tohoto typu jednání. Totéž lze konstatovat o „ilustračním případě“ uvedeném v odst. 67 odůvodnění, který odráží pohled běžného spotřebitele, ačkoli se v této věci řeší specifická oblast úvěrování podnikatelů. Ačkoli pohled „zdravého selského rozumu“ nelze v rozhodovací praxi pomíjet, nicméně úkolem soudu je poučené a kvalifikované rozhodování.

20. Výše uvedená výhrada platí i pro závěr soudu prvního stupně, když ujednání o plošném zesplatnění hodnotí jako odporující § 433 o. z., a to nikoli pro tento konkrétní případ, či pro specifický typ úvěrů či úvěrovaných, ale jako nepřipustný per se (jako takový). Takto hodnotit běžně používaný instrument v bankovní praxi je soud radikální (až revoluční), s dalekosáhlými důsledky. Musí být proto postaven na precizní a přesvědčivé argumentaci. Argumentaci soudu prvního stupně hodnotí odvolací soud jako nepřesvědčivou a nedostatečnou.
21. Odvolací soud proto činí na základě skutkových zjištění nalézacího soudu vlastní právní závěry. Aplikuje především zásadu procesní ekonomie, která je namístě zejména v tomto sporu zatíženém mimořádným množstvím argumentů a subargumentů strany žalované. V této souvislosti odkazuje na závěry konstantní judikatury vyšších soudů (viz III. ÚS 989/08, III. ÚS 3122/09, 29ICdo 13/2015, 28Cdo 899/2020 aj.) shrnuté v právní větě: „Z práva na spravedlivý proces nevyplývá povinnost soudů vypořádat se s každou jednotlivou námitkou účastníka; není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře a vyvracení jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“ Tyto závěry reagují na praxi některých advokátů zatížit spor extrémním množstvím argumentů, subargumentů, námitek a úvah, jejímž cílem je řízení maximálně protáhnout a oddálit negativní výsledek pro svého klienta, který nelze zvrátit věcnou argumentací. Odvolací soud v této věci své rozhodnutí staví na uceleném argumentačním systému při zohlednění principu procesní ekonomie.
22. Z hlediska tohoto principu je nadbytečné zabývat se otázkou určitosti ujednání písm. c) a s) úvěrových podmínek za situace, kdy by byl dán důvod pro zesplatnění investičního úvěru podle jiných ustanovení čl. XIII [zde písm. a) event. k)]. Pro přehlednost odvolací soud terminologicky rozlišuje tzv. *užší cross-default*, tedy ujednání umožňující bance zesplatnění všech úvěrů reagující na selhání platební morálky úvěrovaného vůči této konkrétní bance, a tzv. *širší cross-default*, tedy ujednání umožňující bance zesplatnění všech úvěrů reagující na selhání platební morálky úvěrovaného vůči jiné bance či jiné instituci.
23. Za pouze akademický spor považuje odvolací soud odlišný výklad ujednání písm. a) čl. XIII úvěrových podmínek soudem prvního stupně (a žalovaného) oproti žalobkyni. Žalobkyně vykládá písm. a) jako *užší cross-default* (termínem smlouva se míní jakákoli úvěrová smlouva mezi stejnými subjekty) a písm. k) jako *širší cross-default*. Žalovaný ve shodě se soudem prvního stupně vykládá písm. a) úžeji jako možnost zesplatnění reagující na vznik dluhu pouze z této smlouvy. Soud prvního stupně dodává, že *cross-default* (užší i širší zároveň) upravuje písm. k) úvěrových podmínek. Ať je správný jakýkoli z těchto výkladů, oba mají společné to, že úvěrové podmínky *užší cross-default* umožňují [podle písm. a) event. k)]. Není podstatné, zda žalobkyně odkázala na správné písmeno příslušného odstavce úvěrových podmínek, podstatné je to, jak „závažnou skutečnost“ zakládající právo užití doložky *cross-default* skutkově vymezila, v tomto

případě vznikem dluhu z revolvingových úvěrů. Lze tedy uzavřít, že žalobkyně byla podle úvěrových podmínek oprávněna zesplatnit investiční úvěr z důvodu prodlení dlužnice se splátkami revolvingových úvěrů.

24. Odvolací soud nyní pro přehlednost shrne v řízení zjištěné skutečnosti týkající se ekonomické situace a solventnosti dlužnice v průběhu roku 2023. Jak popisují manažeři dlužnice, tato se dostala v prvním pololetí 2023 do ztráty, protože počátkem roku 2023 došlo k ochlazení trhu a výraznému zlevnění produktů, což mělo negativní vliv na dlužnici, která měla nakoupeno a na cestě velké množství zboží za původní ceny. Situaci podrobně dokresluje listina shrnující obchodní výsledky dlužnice za rok 2023, kdy u ní došlo k podstatnému poklesu obrátu, snížení marže, snížení množství prodaného zboží, k finanční ztrátě, snížení množství fakturovaných objednávek i naskladněného zboží. V období měsíců května až října docházelo k intenzivní komunikaci mezi žalobkyní a dlužnicí o její aktuální ekonomické situaci. Počátkem července žalobkyně snížila limit kontokorentu. Dlužnice jí následně oznamuje, že není schopna a odmítá požadované navýšení zajištění úvěrů. Dne [REDAKCE] dlužnice předkládá žalobkyni návrh na řešení situace (tzv. Term Sheet), kde dlužnice uvádí aktuální výši svých dluhů vůči žalobkyni ve výši cca 106 milionů Kč a ostatní dluhy cca 23 milionů Kč. Dlužnice vznáší vůči žalobkyni tyto požadavky: nezesplatňovat dlužné úvěry, neuplatňovat sankce, nevymáhat dluhy a zajištění, akceptovat existující případy porušení a nevyvozovat z nich důsledky a poskytnout další úvěr cca 11 milionů Kč. Dne [REDAKCE] předkládá dlužnice žalobkyni analýzu vypracovanou [REDAKCE], ve které je uvedeno, že u dlužnice nejsou dány znaky insolvence (ve smyslu insolvenčního zákona), existuje pouze pluralita věřitelů, nikoli nesplacené závazky starší 30 dnů ani stav předlužení. Konstatuje se podstatná ztráta tržní hodnoty zásob, výhled zhoršení finanční situace v roce 2024 a nebezpečí úpadku. Dne [REDAKCE] žalobkyně odmítá další čerpání úvěrů dlužnicí. Dne [REDAKCE] žalobkyně vyzývá dlužnici k úhradě dluhu cca 43 milionů Kč (na jistínách) a vznáší dotaz na možnost „dalšího fungování běžného provozu firmy“. Dne [REDAKCE] žalobkyně zasílá dlužnici oznámení o vzniku „závažné skutečnosti“ a dne [REDAKCE] přistupuje ke zesplatnění všech úvěrů dlužnice. Dne [REDAKCE] dlužnice podává na sebe insolvenční návrh s návrhem reorganizace. Dne [REDAKCE] Městský soud v Praze rozhodnutím zjišťuje úpadek dlužnice, následně je prohlášen na dlužnici konkurz.
25. Argumentaci a námitky žalovaného lze shrnout do dvou tezí. První z nich je založena na argumentaci, že tím, že žalobkyně odmítla další financování dlužnice, neposkytla dlužnici součinnost a je jako věřitel v prodlení a toto prodlení představuje pochybení ve smyslu § 2022 o. z. a zakládá právo žalovaného odepřít plnění z ručení.
26. Žalobkyně se důvodně brání poukazem na povahu všech úvěrů jako nekomitovaných, tedy bez povinnosti banky je poskytnout. Neexistovala tedy smluvně založená (obligační) povinnost žalobkyně úvěry poskytnout nebo v poskytování úvěrů pokračovat, neexistuje tedy povinnost, s níž by byla žalobkyně v prodlení.
27. Ani z širšího pohledu, než je výše uvedené vymezení pozitivních práv a povinností úvěrujícího a úvěrovaného, tedy ani s ohledem na obecné zásady občanského práva (zejména zásady poctivosti) nelze shledat v tomto případě nepoctivé či zlovolné jednání žalobkyně. Obecně lze konstatovat, že povinností banky není v případě nesolventnosti klienta upřednostňovat zájmy dlužníka před svými zájmy, ani podstupovat vysoké riziko dalšího financování upadajícího podniku (jak z podstaty své argumentace požaduje žalovaný). Je běžné a legitimní, že banka v případě nesolventnosti klienta, který se nachází ve vážných problémech, přistoupí k ochraně svých zájmů a použije k tomu instrumenty, které má k tomuto účelu k dispozici: zesplatnění úvěrů, realizaci zajištění, vymáhání pohledávek apod. (tzv. akcelerace dluhu). Tato teze o neposkytnutí součinnosti nemá oporu ve zjištěném skutkovém stavu – dlužnice byla ve vážných ekonomických problémech, které nevyvolala žalobkyně, ale vyplývaly jak z vývoje trhu (zlevnění

zboží v oboru podnikání dlužnice), tak z obchodní strategie dlužnice (nákup velkého množství zásob na dluh). O vážnosti problémů dlužnice svědčí rychlý spád událostí (vznik dluhů, výzvy k úhradě, zesplatnění, insolvence, konkurz).

28. Výklad ust. § 1975 o. z., jak jej provádí žalovaný, tedy nerealizace dalšího rizikového financování jako prodlení věřitele je podle odvolacího soudu extrémně extenzivním a neakceptovatelným výkladem tohoto ustanovení. Odborná literatura k tomuto uvádí: „*Ve smyslu zákonného textu však pojem součinnosti vystupuje spíše jako kategorie mírně užší, více navázaná na stadium plnění dluhu, které finálnímu přijetí dokončeného plnění předchází. Jedná se o součinnost nutnou – a to již v průběhu realizace plnění – k tomu, aby vůbec mohlo být konečné dobotovené plnění věřiteli řádně nabídnuto. Součinnost se tedy primárně váže k fázi provádění plnění, zatímco nepřijetí plnění se váže až k okamžiku, kdy je plnění provedeno a jako hotové nabídnuto věřiteli.*“ (viz komentář § 1975 v publikaci: Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část [§ 1721–2054], 1. vydání, 2014, s. 1090-1094: J. Šilhán). Argumentace žalovaného uvedené definici součinnosti zjevně neodpovídá, poskytování dalších úvěrů nelze zaměňovat se součinností nutnou k uskutečnění či finalizaci plnění z již existujícího úvěru.
29. Stejný zdroj dále uvádí: „*Aby mohlo neposkytnutí součinnosti konstituovat prodlení věřitele, musí nejprve povinnost součinnosti existovat a mít jasně definovaný obsah. Ne u všech závazků bude věřitel k takovým specifickým akcesorickým „povinnostem“ zavázán (tak např. typicky u závazků spočívajících v non facere).*“ Ani tato podmínka splněna není (viz povaha úvěrů jako nekomitovaných).
30. Ze zjištěného skutkového stavu nelze dovodit příčinnou souvislost mezi jednáním banky (žalobkyně) a vznikem ekonomických problémů dlužnice. Jednání žalobkyně ve formě zesplatnění úvěrů pouze akcelerovalo konečnou fázi úpadku dlužnice.
31. Druhou tezí obrany žalovaného je argument, že doložka *cross-default* je v rozporu s § 433, § 1800 (a jeho vyloučení je v rozporu s § 1801), dále s § 6 a 8 o. z. Ust. § 433 je slovy odborné literatury „*dekompozicí a konkretizací*“ zásad poctivosti (§ 6), dobré víry (§ 7) a zákazu zneužití práva (§ 8), soud proto primárně posuzuje možnou aplikaci § 433, neboť tím současně aplikuje a posuzuje principy upravené v ust. § 6 a § 8 o. z.
32. Soud v této souvislosti musel vyřešit několik předběžných otázek. Zaprvé, zda dlužnice, potažmo ručitel, byli v postavení slabší strany vůči žalobkyni. Slabší stranou podle judikatury může být i podnikatel (viz NS sp. zn. 29Cdo 54/2021). Dlužnice potřebovala vzhledem ke svému obchodnímu modelu úvěrové financování, naproti tomu žalobkyně vzhledem ke své velikosti a postavení na trhu nepotřebovala nutně poskytovat financování právě dlužnici. Odpověď na otázku je kladná.
33. Zadruhé, zda má žalovaný jako ručitel legitimaci k uplatnění námitky relativní neplatnosti doložky *cross-default* jako případného důsledku aplikace § 433 o. z. Odpověď je i zde kladná, když podle judikatury tuto legitimaci má každý, kdo je právním jednáním dotčen na svých právech a povinnostech vyplývajících z tohoto jednání (viz NS sp. zn. 21Cdo 2569/2015), tedy i ručitel.
34. Při posuzování možné aplikace § 433 o. z. na tento případ je třeba zohlednit postavení dlužnice jako podnikající obchodní společnosti. Jak bylo uvedeno výše, slabší stranou může být podnikatel, ale „*ve vztazích mezi podnikateli bude třeba přihlídnout k požadavku profesionality, principu soutěže a nutnosti nést riziko spojené s podnikáním, uplatnění (§ 433) by zde proto mělo přicházet v úvahu pouze ve výjimečných případech*“ (viz komentář § 433 in: Občanský zákoník, 2. vydání, 3. aktualizace, 2024: J. Zapletal). Obdobně použitelná judikatura k otázce dobré víry (viz rozhodnutí NS, sp. zn. 32Cdo 1490/2019) uvádí: „*V případě podnikatele, který uzavřel smlouvu při svém podnikání, však zpravidla (s ohledem na jeho předpokládanou profesionalitu) nebude možné rozpor s dobrými mravy spatřovat v existenci hrubého nepoměru vzájemných plnění vzniklého tím, že při uzavírání smlouvy někdo zneužil jeho tísně, nezkušenosti, rozumové slabosti, rozrušení nebo lehkomyšlnosti.*“ Toto jsou východiska, z nichž odvolací soud vychází při aplikaci tohoto ustanovení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Alberte Matys.

35. K aplikaci § 433 nepostačuje „*prokázání toliko silnějšího hospodářského postavení nebo kvality odborníka, ale je třeba prokázat, že došlo ke zneužití takového postavení nebo kvality odborníka silnější strany.*“ (viz komentář § 433 in: Občanský zákoník, 2. vydání, 3. aktualizace, 2024: J. Zapletal).
36. Základním definičním prvkem zneužití je sledování nelegitimního, zavrženíhodného či přímo protiprávního cíle. K účelu doložky *cross-default* odborná literatura uvádí toto: „*Při poskytnutí úvěru spoléhají věřitelé (kromě zajištění) především na udržení dobré finanční situace dlužníka a na jeho dobrou platební morálku. Pokud tedy dlužník (popřípadě jiná osoba, která je nějakým způsobem zahrnuta do transakčního perimetru) neplní své finanční závazky – ať už z jakéhokoliv důvodu –, věřitelé budou chtít disponovat možností včasné reakce a moci akcelarovat i svůj úvěr. Současně seniorní věřitelé typicky nebudou chtít být v situaci, kdy jiný věřitel dlužníka má k těmto nástrojům rychlejší přístup (tedy například v situaci, kdy je již jiná banka oprávněna akcelarovat, a dlužník je tak nucen řešit primárně plnění závazků vůči takové jiné bance). Každý seniorní věřitel bude chtít mít zachováno „místo u stolu“, tedy v důsledku porušení vůči jiným věřitelům mít automaticky ekvivalentní práva vyplývající z porušení jako tito jiní věřitelé. Toto jim umožňuje právě křížové porušení.*“ (viz kapitola 9 in: Vojtko, M., Felgr, M., Hurych, D., Jíně, T., Vybíral, P. a kol. Banking & Finance. Všeobecná praxe. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, 353 s., dostupné na www.beck-online.cz).
37. Z výše uvedeného vyplývá, že smysl a účel doložky *cross-default* se týká vzájemného postavení různých věřitelů téhož dlužníka, nemíří a není jeho účelem zhoršovat či zlepšovat postavení dlužníka. Tato doložka se realizuje zpravidla v situaci, kdy dlužník je již nesolventní, tedy v situaci, kdy hrozí nebo již nastala jeho insolvence (platební neschopnost a předlužení) a kdy se ochrana dlužníka realizuje pomocí institutů insolvenčního práva (reorganizace, zákaz separátního uspokojení atd.). V situaci, v jaké se nacházel dlužník v době uplatnění této doložky a zesplatnění úvěrů, nebylo pro jeho postavení významné, v jaké časové souslednosti dojde k zesplatnění jednotlivých úvěrů, zda v jeden okamžik, či s odstupem dní, týdnů nebo měsíce, a to vzhledem k rychlému průběhu úpadku dlužnice. Okamžik zesplatnění úvěrů mohl mít podstatný vliv jen na postavení žalobkyně jako jednoho z věřitelů dlužnice.
38. Z provedeného dokazování nevyplývá a žalovaný to ani netvrdí, že by žalobkyně užitím doložky *cross default* sledovala nějaký nekalý účel (např. likvidace či ovládnutí dlužnice), tedy jiný než legitimní účel – domoci se úhrady svých pohledávek a zlepšit své postavení v případném (a následně skutečně zahájeném) insolvenčním řízení dlužnice.
39. Zájmy úvěrujícího a úvěrovaného nejsou ze své podstaty v rozporu, v zájmu obou je bezproblémový průběh úvěru, banka obdrží očekávaný zisk a podnikatel využije poskytnutý úvěr pro své podnikání. Nesolventnost úvěrovaného, zesplatnění úvěrů a následné insolvenční řízení není v zájmu ani úvěrujícího.
40. V této věci tedy odvolací soud neshledává motivaci ani existenci zneužití postavení žalobkyně vůči dlužnici či využití jeho závislosti při aplikaci doložky *cross-default*. Výše popsaná argumentace podle názoru odvolacího soudu vyvrací i tezi, že tato doložka má být podle žalovaného důvodem zřejmé a nedůvodné nerovnováhy ve vzájemných vztazích banky a úvěrovaného podnikatele, má totiž výše popsaný účel (není nedůvodná), chrání postavení věřitele, aniž by neúnosně zhoršovala postavení dlužníka (nelze tedy hovořit o zřejmé nerovnováze). Odvolací soud se tedy neztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že ujednání o plošném zesplatnění hodnotí (nikoli jen v tomto případě, ale obecně) jako odporující § 433 odst. 1 o. z.
41. Pokud existovala závislost dlužníka na financování ze strany žalobkyně, pak byla dána podobou obchodního modelu dlužníka a nebyla účelově navozena žalobkyní. Sporná doložka je totiž obsažena nikoli v konkrétních smlouvách uzavíraných mezi žalobkyní a dlužníkem, ale v obecných podmínkách, které se vztahují na všechny úvěrové obchody s podnikateli. Tato listina byla žalobkyní vytvořena v době, kdy patrně nevěděla, že bude úvěrovat tuto konkrétní

dlužníci. Nelze tedy vůbec uvažovat o úmyslném včlenění doložky *cross-default* do obecných podmínek z důvodu vytvoření závislosti dlužnice na žalobkyni.

42. Existenci doložky *cross-default* nelze obecně, ani ve vztahu k této konkrétní dlužnici, považovat za prvek zřejmé a nedůvodné nerovnováhy ve vzájemných právech a povinnostech stran. Jak vyplynulo z dokazování v tomto řízení, užší doložku *cross-default* mají ve svých podmínkách pro podnikatelské úvěry všechny ostatní banky (ČSOB, UniCredit, KB, ČS, Moneta, Fio, Creditas, Air Bank), širší doložku podstatná část z nich. Jedná se tedy o zcela standardní úvěrový instrument. Tento závěr potvrzuje i odborná literatura: „*Ve smlouvách o úvěrech poskytovaných obchodním nebo veřejnoprávním korporacím je pravidelným důvodem pro zesplatnění úvěru (případně odstoupení od smlouvy o úvěru) nejen prodlení úvěrovaného s plněním závazků ze smlouvy o úvěru, ale také prodlení úvěrovaného s plněním peněžitých závazků z jiných smluv uzavřených mezi úvěrujícím a úvěrovaným nebo prodlení úvěrovaného s plněním peněžitých závazků ze smluv uzavřených mezi úvěrovaným a třetími osobami. Takové ujednání může zahrnovat i prodlení osob, které jsou majetkově propojeny s úvěrovaným. Tato ujednání byla do české právní praxe převzata z anglického práva a označují se jako ujednání o cross-default neboli křížovém selhání.*“ (viz komentář § 2400 in: ELEK, Štefan. § 2400 [Nedodržení účelu úvěru]. In: HULMÁK, Milan a kol. Občanský zákoník. Závazkové právo. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025. Dostupné na www.beck-online.cz).
43. Pokud je doložka *cross-default* pravidelným a obvyklým ujednáním v úvěrových obchodech, nelze jej hodnotit ani jako odchylku od obvyklých podmínek ujednávání v obdobných případech (viz § 1800 odst. 2 o. z.), ani jako hrubě odporující obchodním zvyklostem (viz § 1801 o. z.). Výše uvedené argumenty vylučují i žalovaným tvrzený rozpor s dobrými mravy.
44. Základním problémem obrany žalovaného je její spekulativní charakter, v důsledku čehož je reálně neprokazatelná. Základem této obrany je teze, že kdyby bývalo bylo nedošlo k některým skutečnostem, které v realitě nastaly (snížení kontokorentu, výpověď faktoringu, zkrácení obvyklé doby čerpání atd.), mohl se vývoj ubírat jinak a nemuselo by dojít k úpadku dlužnice, minimálně k nemožnosti uspokojení žalobkyně z ručením zajištěného úvěru. V soudní praxi sice nastávají situace, kdy soud vede úvahu o tom, co by nastalo při očekávaném běhu věcí (typicky u nároků na náhradu škody), jde však o jednoduché situace, zpravidla s jedinou proměnou. V tomto případě by však musel být simulován vývoj podnikání dlužnice v kontextu celosvětového trhu a jeho vlivu na podnikání dlužnice (pro úpadek dlužnice byl podstatný vývoj ceny výrobků nakupovaných v Číně, tedy vývoj ceny na mezinárodním trhu, nejen na trhu v ČR). Počet proměnných je při takové simulaci téměř nekonečný (chování všech účastníků trhu, chování všech zákazníků, chování vlád všech států ovlivňující trh, existence externích vlivů jako extrémní počasí, živelní pohromy atd.) a to činí spolehlivou simulaci nemožnou. Nelze spolehlivě určit, zda v případě chování žalobkyně způsobem, který by byl podle představ žalovaného, nedošlo k úpadku dlužnice a vzniku její platební neschopnosti později či vůbec. Spolehlivě lze předpokládat jen to, že vývoj by byl patrně jiný, ale s neznámým výsledkem. Obrana žalovaného tak může být pouze vyvrácena, nikdy spolehlivě potvrzena. Nicméně má odvolací soud zato, že tuto obranu výše uvedenými úvahami a závěry vyvrátil.
45. Odvolací soud uzavírá, že žalobkyně oprávněně zesplatnila investiční úvěr, za který žalovaný ručí, výše dluhu zajištěného tímto ručením je (pouze na jistinu) vyšší, než limit ručení i výše žalované částky, žalobou uplatněný nárok existuje a je po právu. Odvolací soud proto napadený rozsudek soudu prvního stupně změnil podle § 220 o. s. ř. tak, že žalobě vyhověl (v rozsahu po částečném zpětvzetí žaloby). Lhůtu k plnění určil vzhledem k výši nároku delší.
46. O nákladech odvolacího řízení soud rozhodoval podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 3 o. s. ř. podle kritéria úspěchu v odvolacím řízení. Stranou úspěšnou v odvolacím řízení je žalobkyně (částečné zpětvzetí žaloby se týká bagatelní výše vzhledem k celkovému předmětu řízení), soud jí proto přiznal náhradu nákladů ve výši 3 000 Kč, a to za 10 paušálních náhrad hotových výdajů

Shodu s prvopisem potvrzuje Alberte Matys.

účastníka (a 300 Kč) ve smyslu vyhlášky č. 254/2015 Sb. za podání žaloby, účast na 3 jednání před soudem prvního stupně, 2 písemná vyjádření ve věci před soudem prvního stupně, závěrečný návrh před soudem prvního stupně, podání odvolání, vyjádření ve věci v průběhu odvolacího řízení a účast na jednání u odvolacího soudu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku (s výjimkou výroků I. a II.) je přípustné dovolání za podmínek § 237 o. s. ř. podané do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Prachaticích. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

Pokud nebude splněno, co ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, lze podat návrh na jeho soudní výkon nebo exekuci.

České Budějovice 4. prosince 2025

Mgr. Jan Jursík v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Alberte Matys.

Bc.
Alberte
Matys

Digitálně podepsal
Bc. Alberte Matys
Datum: 2025.12.23
08:58:21 +01'00'

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl předsedou senátu Mgr. Janem Jursíkem ve věci
žalobkyně: [redacted], IČO [redacted]

sídlem [redacted]

proti
žalovanému:

[redacted] narozený [redacted]

bytem [redacted]

zastoupený advokátem [redacted]

sídlem [redacted]

pro 10 000 000 Kč, o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Prachaticích ze dne 20. 3. 2025, č. j. 1 C 310/2023-453, opravným usnesením

takto:

Výrok rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 12. 2025, č. j. 19 Co 1250/2025-496 **se** v odstavci IV. ohledně výše náhrady nákladů řízení před soudy obou stupňů, které má hradit žalovaný žalobkyni ve výši 3 000 Kč **opravuje** tak, že správně zní: 1 003 000 Kč.

Odůvodnění:

Níže podepsaný odvolací soud při vydání rozsudku ze dne 4. 12. 2025, č. j. 19 Co 1250/2025-496 mimo jiné rozhodl o náhradě nákladů řízení mezi účastníky za řízení před soudy obou stupňů tak, že uložil žalovanému zaplatit žalobkyni 3 000 Kč za 10 paušálních náhrad hotových výdajů účastníka po 300 Kč za úkony uskutečněné v celém řízení. Odvolací soud při stanovení výše náhrady nákladů vycházel z písemného vyčíslení požadovaných nákladů žalobkyní ze dne 8. 12. 2025, kde žalobkyně požadovala uvedenou částku.

Dne 15. 1. 2026, podala žalobkyně návrh na vydání opravného usnesení, a to opravy zřejmé nesprávnosti, když žalobkyně při vyčíslení svých nákladů opomněla, že v průběhu řízení zaplatila 2 soudní poplatky po 500 000 Kč, celkem tedy na soudních poplatcích uhradila 1 milion Kč. Tuto částku žalobkyně opomněla zahrnout do požadované náhrady nákladů řízení. Tyto náklady pominul i odvolací soud, když žalobkyně se náhrady nákladů řízení v této částce nevzdala a soud má o nákladech řízení rozhodovat z úřední povinnosti, měl tedy žalobkyni přiznat správnou výši náhrady nákladů 1 003 000 Kč. Jde tedy o zjevnou nesprávnost, kterou žalobkyně požaduje napravit opravným usnesením. Následující den podala obdobný návrh pro případ, kdy by odvolací soud neshledal podmínky pro opravné usnesení, má rozhodnout usnesením doplňujícím stejným způsobem.

Podle § 164 o.s.ř. předseda senátu opraví v rozsudku kdykoliv i bez návrhu chyby v psaní a v počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí, nebo není-li možné provést opravu v listinných stejnopisech rozhodnutí, vydá o tom opravné usnesení, které doručí účastníkům; jde-li o opravu výroku rozhodnutí, může odložit vykonatelnost rozsudku na dobu, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.

Odvolací soud se ztotožňuje s právním názorem žalobkyně, že pominutí zaplacených soudních poplatků v částce 1 milion Kč do přiznané náhrady nákladů řízení žalobkyni je zjevnou nesprávností vzniklou opomenutím. Nejedná se o situaci, kdy by odvolací soud měnil způsob

rozhodnutí, když z odůvodnění rozsudku odvolacího soudu vyplývá, že žalobkyně má právo na náhradu všech účelně vynaložených nákladů za celé řízení a zaplacené soudní poplatky byly opomenuty, nebyl vyjádřen žádný závěr, že by žalobkyni za soudní poplatky náhrada nenáležela.

Odvolací soud proto podle § 164 o.s.ř. opravil tuto zřejmou nesprávnost tímto opravným usnesením tak, že nesprávně uvedenou výši přiznané náhrady 3 000 Kč opravil tak, že správně je 1 003 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

České Budějovice 22. ledna 2026

Mgr. Jan Jursík v. r.
předseda senátu

Lenka Houdková

Digitálně podepsal Lenka Houdková
Datum: 2026.01.23 09:35:15 +01'00'

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.